BEFORE THE NATIONAL GREEN TRIBUNAL

PRINCIPAL BENCH, NEW DELHI

ORIGINAL APPLICATION NO. 14/2020 (WZ)

IN THE MATTER OF

MOHAN NANASAHEB KUDALE **APPLICANT(S)**

V

PUNE MUNICIPAL CORPORATION & ORS **RESPONDENTS**

INDEX

SL.NO.	PARTICULAR	PAGE NO.
1	INSPECTION REPORT OF THE JOINT COMMITTEE IN COMPLIANCE OF ORDER DATED 06.03.2020 OF THE HON'BLE TRIBUNAL IN THE MATTER OF OA NO.14/2020 (MOHAN NANASAHEB KUDALE VS. PUNE MUNICIPAL CORPORATION & ORS.	1-8
2	**ANNEXURE-1**: ATTENDANCE SHEET	9
3	**ANNEXURE-1A**: PHOTOGRAPHS OF INCINENATOR	10-11
4	**ANNEXURE-2**: LETTERS OF RO, MOEF&CC, NAGPUR & IA DIVISION (INFRA-1), MOEF&CC, NEW DELHI	12-17
5	**ANNEXURE-3**: MPCB SITE INSPECTION REPORT, REPLY SUBMITTED BY PUNE MUNICIPAL CORPORATION (PMC) AND COLLECTOR'S LETTER TO REVENUE & FOREST DEPARTMENT, GOVT. OF MAHARASHTRA	18-31
6	**ANNEXURE-4**: LETTER OF URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT, GOVT. OF MAHARASHTRA TO PUNE MUNICIPAL CORPORATION	32
7	**ANNEXURE-5**: COLLECTOR'S LETTER TO REVENUE & FOREST DEPARTMENT, GOVT. OF MAHARASHTRA	33-41
8	**ANNEXURE-6**: PHOTOGRAPHS OF WASTE SEGGREGATION PLANT AND RDF PLANT	42-47

A. Suresh Kumar
21/10/2020

(Suresh Kumar Adapa)
Scientist'D'
Integrated Regional Office
Ministry of Environment,
Forest & Climate Change
Nagpur

INSPECTION REPORT OF THE JOINT COMMITTEE IN COMPLIANCE OF ORDER DATED 06.03.2020 OF THE HON'BLE TRIBUNAL IN THE MATTER OF OA NO.14/2020 (MOHAN NANASAHEB KUDALE VS. PUNE MUNICIPAL CORPORATION & ORS.

1. Hon'ble National Green Tribunal, Principal Bench, New Delhi in the matter of OA no. 14/2020 (Mohan Nanasaheb Kudale vs. Pune Municipal Corporation &Ors) passed following orders dated 06.03.2020: **"…In the meanwhile, we direct the MoEF&CC, Regional Office at Nagpur, the Maharashtra State Pollution Control Board and the Collector, Pune District to jointly inspect the unit in question, verify on the factual allegations contained in the Original Application and to submit a report…"**

2. In compliance of the above orders joint committee had been constituted with following members:
    a. Shri. Suresh Kumar Adapa, Scientist 'D', RO(WCZ), MoEF&CC, Nagpur
    b. Dr. J.B. Sangewar, Regional Officer, RO, Maharashtra Pollution Control Board (MPCB), Pune
    c. Shri. Santosh Deshmukh, Sub Divisional Officer, Collectorate Office, Pune

3. The applicant filed Original Application against the construction and installation of the incineration plant by Pune Municipal Corporation at land bearing Survey No.s 9 to 14/2 and Plot No. 272 to 275 situated at Keshavnagar, Mundhwa, Pune. The Grounds of the application were as follows:
    a. That Incinerator Plant requires a prior Environmental Clearance under the provisions of EIA Notification 2006 more specially mentioned in Category 7(d) of the said Notification. In the absence of said Environmental Clearance, the installation and functioning of the present plant is illegal and thus, required to be stopped / stayed by this Hon'ble Tribunal.
    b. That the Hon'ble High Court, Bombay vide order dated 11.7.2013 had directed the Respondent No.1 to have all permissions in place prior to commencing the operations of the plant. The Respondent No.1 have not obeyed the orders of the Hon'ble High Court as well.
    c. That, there are no provisions for the post facto grant of Environmental Clearance, hence, the authorities are in collusion of each other in permitting the operation of the present illegal plant. The notification of 2017 issued by the Respondent No.4 has already expired and there is no window to obtain the same.
    d. That, on account of the functioning of said plant, there have been serious environmental destruction and health hazardous to the citizens residing in Keshavnagar, Mundhwa, Pune.
    e. That, the act on the part of Respondents is totally illegal and not permissible in law. The Applicant is in no way opposing the present project, however, is of the view that all requisitions need to be obtained prior to commencing the working of the present plant.
    f. That, the authorities have breached the provisions of environmental laws as well as the said notification by not carrying out the action as stipulated in the law.
    g. That, the action of the Respondents is totally baseless and devoid of any law.

In compliance of the orders of Hon'ble Tribunal, the site inspection of the project by the joint committee had been carried out on 01.10.2020. Details of the persons participated in the inspection are enclosed as **Annexure-1**. Site Photographs are enclosed as **Annexure-1A**.

Observations of the Committee:

a. **Applicability of Environmental Clearance**:
Regional Office(WCZ), MoEF&CC, Nagpur vide letter dated 13.03.2020 requested the MoEF&CC, New Delhi to clarify whether the incinerator unit incinerating the dead animals requires prior environmental clearance under EIA Notification 2006.
MoEF&CC, New Delhi vide email dated 17.07.2020 sent following clarification w.r.t. applicability of EC:
That the issue involved in this instant matter i.e. "incineration of dead animals" was deliberated in the Ministry. Incinerator units in general could be used for activities covered under schedule 7 (d), 7(da) and 7(i) of the EIA Notification. However, incineration of dead animals would have similar environmental impacts as for human electric crematoria, which do not have an express provision under any schedule of the EIA Notification, 2006.
Copies of letters and email are enclosed as **Annexure-2**.

b. **Obtaining all permissions prior to the commencing of operations of the plant**:
As per the information provided by the PMC, the incineration plant had been constructed in the year 2013.

- As per the inspection report (dated 28.08.2013) of MPCB, the incinerator has already been installed without obtaining consent to establish. PMC has applied for consent to establish dated 24.11.2016, accordingly, consent to operate was granted vide consent no. RO-PUNE/CONSENT/1707000594 dated. 12.07.2017, which was valid for the period up to 30.06.2018. Then PMC has applied for renewal of consent to operate dated 14.12.2019 and renewal of consent is issued vide consent no. BO/JD(WPC)/PUNE/UAN No. 0000084842/O/CC-2001001414 dated 20.01.2020, which is valid for the period up to 31.01.2021.
- The Collector, Pune allotted the land to Pune Municipal Corporation for the development of cattle sheds. However dead animals incinerator had been established without obtaining necessary permission from the Collector, Pune for change in the purpose of utilization of the land.
- No information provided regarding other statutory permissions (if any) obtained from the other authorities

Details of reply submitted by PMC, MPCB site inspection report, letter of the Collector, Pune are enclosed as **Annexure-3**.

c. **Provisions for the Post-facto environmental clearance**:
Clarification provided by MoEF&CC is already discussed in **observation a**.

d. **Serious environmental destruction and health hazardous to the citizens residing in Keshavnagar, Mudhwa, Pune:**

- During the site inspection it was observed that the project is located in close proximity (within 300 meters) of Mula Mutha River (one of the most polluted River in Maharashtra) and the residential buildings under construction. The project is surrounded by the residential projects. No buffer zone with thick green belt had been provided between the incinerator and residential buildings.
- The Engineer of the Incinerator during the site inspection submitted that a stack of 10 meters height had been provided and the incinerator will not emit any smoke during the operation. Project proponent did not monitor the stack emissions till date.
- No information has been provided on storage of dead animal bodies before incineration as the plant requires sufficient quantity of material for carrying out the operation.
- The Incinerator is having only 2 burner chambers. There is no system for trapping of ash particles to restrict the emissions through the stack. As the plant is located in close vicinity of buildings and once buildings are occupied, there may be public complaints in the future due to emissions and odour problems.
- As per the information provided, only 42 dead animals have been incinerated from July 2020 to 07.10.2020. Remaining dead animals have been regularly incinerated in incinerator provided at Naidu Hospital in PMC area Pune.
- The installation of additional incinerator within close vicinity of residential buildings/ River even when the load is very less may not be justifiable.

e to g. Already covered in a to d.

Representation submitted by Advocate Sourabh Kulkarni (Advocate of Applicant) during the site inspection:

Points of the representation	**Observations of the Committee**
Incinerator plant was installed and was ready for operations without obtaining any permission.	Already covered in point no. b of page 2.
The Pune Municipal Corporation had also informed to the Urban Development Department, Government of Maharashtra by its letter dated 30/10/2013 that in case permission is not granted for installation of Incinerator Plant at	Upon the scrutiny of the documents submitted, it was observed that Urban Development Department, Government of Maharashtra vide letter dated 03.05.2014 rejected the incinerator application as the same had been constructed without obtaining

the aforesaid site PMC will dismantle the unit and shift it somewhere else. On 03/05/2014 Urban Development Department, Government of Maharashtra rejected the application dated 02/01/2014 made by Pune Municipal Commissioner for installation of Incinerator Plant at the aforesaid site. Urban Development Department, Government of Maharashtra stated that the said project was constructed without prior permission from MPCB, project is located just 300 meters away from Mula Mutha River.	consent from MPCB and the plant is located within 300 meters of the Mula Mutha River. Copy of the letter is enclosed as **Annexure-4**. The Department also directed the Pune Municipal Corporation to shift the plant to another appropriate location.
On 03/05/2019 Hon'ble Bombay High Court passed an order in PIL 189/2015 whereby Collector Pune was directed to conduct a hearing after giving an opportunity to PMC regarding the land use of the aforesaid site. Collector has sent a representation to the state government in relation to the land use of the aforesaid site which is still pending for the decision of the State Government. Therefore there is no clarity on the land use of the aforesaid side admittedly the said site is surrounded by Residential Areas.	Copy of the Collector's letter (dated 26.12.2019) addressed to Revenue and Forest Department is enclosed as **Annexure-5**.
The Pune Municipal Corporation intends to operate incinerator plant at the site for disposal of animal carcasses. The said incinerator plant is installed without a prior	Already covered in point no. a of page no.2.

Environmental Clearance as mandated under category 7 (d) of the EIA Notification of 2006, which is commonly known as the Common Hazardous Waste Treatment, Storage and Disposal Facilities (TSDF) under which "all integrated facilities having incineration & landfill or "**incineration alone"** It is very important to note that Project Proponent's first application for Consent to establish was under Rule 5 of Hazardous Waste Rules, 2009 which clarifies the fact that the said Incineration Plant will treat Hazardous Waste even otherwise EIA Notification 2006 clearly states that even in case of facility only of Incineration prior EC is mandatory. Admittedly, no Environmental Clearance is obtained. The EIA notification mandates that incineration requires clearance under the notification. There was no Public Hearing conducted prior to installation of the plant in a residential zone. The said act is thus in violation of the EIA Notification and the judgment of the Supreme court in Hanuman Aroskar vs Union of India dated 29th March 2018, which mandates that Public Hearing is an integral part of the EIA Notification.	

The location of the plant is in close proximity of just 300 meters of the river Mula Mutha and thus there will be discharge and the river water is likely to be polluted. The MPCB has directly issued Consent to Operate and there was no Consent to Establish issued prior to installation of the plant and hence the violations remain unchecked.	As per the available information, project did not obtain the consent to establish prior to starting construction and installation of the plant. PMC has applied for consent to establish dated 24.11.2016, accordingly, consent to operate is granted vide consent no. RO-PUNE/CONSENT/1707000594 dated. 12.07.2017, which was valid for the period up to 30.06.2018. Then PMC has applied for renewal of consent to operate dated 14.12.2019 and renewal of consent is issued vide consent no. BO/JD(WPC)/PUNE/UAN No. 0000084842/O/CC-2001001414 dated 20.01.2020, which is valid for the period up to 31.01.2021.
The Hon'ble NGT in the case of Satpal Singh vs Municipal Council Gardhiwala dated 25th April 2013 has laid down the guidelines in case of disposal of animal carcasses. The Hon'ble NGT has held that the said process shall be done outside the Municipal limits by constructing boundary walls and ensuring compliance of all rules. The present plant is located within Municipal Limits and in a residential zone. No public hearing was conducted and hence the residents were not aware of the project coming up. There is tremendous odour which has spread in the locality and is causing hardships to the residents.	As per the information provided, the plant is located within the municipal limits of the Pune Municipal Corporation. The project is in the close proximity of Mula Mutha river and the residential buildings. In future there may be nuisance due to the generation of odour from the incineration activities as there is no buffer zone of thick green belt between the residential buildings and the plant.

As per the judgment of the Hon'ble Supreme Court in the case of Sarang Yadwadkar vs Pune Municipal Corporation dated 15th February 2019 passed in Civil Appeal No.1054 of 2019, it is mandatory for the Committee to consider the submissions of the Applicant and incorporate them in the report. Hence it is requested to accept the present representation and consider the points highlighted.	The joint committee received the representation during the site inspection.

Other observations:

1. During the site inspection, it was observed that PMC installed one waste segregation plant (capacity 50 Tonnes Per Day) and same is under operation. Also one RDF plant of capacity 100 Tonnes Per Day is under installation. Waste segregation plant has been installed opposite to Incinerator. RDF plant is adjacent to waste segregation plant. PMC did not submit any documents pertaining to these plants.

   PMC has applied for authorization from MPCB for the installation/operation of the waste segregation and RDF plants.

   Photographs are enclosed as **Annexure-6**.
2. No thick green belt had been provided as buffer zone between the plants and residential buildings.

Conclusion:

1. MoEF&CC, New Delhi informed that incineration of dead animals would have similar environmental impacts as for human electric crematoria, which do not have an express provision under any schedule of the EIA Notification, 2006.

2. Selection of the site for the installation of 3 plants is questionable as the same are close vicinity (within 300 meters) of the residential areas and Mula Mutha River. No green belt had been developed as a buffer zone between the plants and residential areas/ River. Once the residential buildings around these plants are occupied, there will complaints due to the odour emitted from the plants.

3. The land was allotted to PMC for developing the cattle sheds in the area. However, PMC installed animal carcass incinerator, waste segregation plant and RDF plant in the area without obtaining permission from the Collector, Pune for changing purpose of usage of the land.

A. Suresh Kumar
21/10/2020

Suresh Kumar Adapa
Scientist'D'
IRO, MoEF&CC,
Nagpur

Dr. J.B. Sangewar
Regional Officer
MPCB, RO, Pune

Santosh Kumar Deshmukh
Sub Divisional
Officer, Pune

Inspection of Incinerator 01/10/2020

S. No.	Name	Designation	Signature
1)	SURESH KUMAR ADAPA	Scientist 'D' RO, MoEF CC, Nagpur	[signature]
2)	Santoshkumar Deshmukh	Sub-Divisional Officer, Pune	[signature]
3)	Dr J.B. Sangewar	RO MPCB	[signature]
4)	Dr. Prakash Wagh	Veterinary Supdt. Pune	[signature]
5)	Saurabh Kulkarni Adv for Applicant	Advocate for Applicant	[signature]
6)	Pratap Jagtap	SRO MPCB	[signature]
7)	Saara Traders Pvt. Ltd.	Operator	TS

Annexure-1A Photographs of Incinerator Plant

2020/10/1 10:23

2020/10/1 10:31

भारत सरकार
GOVERNMENT OF INDIA
पर्यावरण, वन एवं जलवायु परिवर्तन मंत्रालय
MINISTRY OF ENVIRONMENT, FORESTS
& CLIMATE CHANGE

सत्यमेव जयते

Regional Office (WCZ)
Ground Floor, East Wing
New Secretariat Building
Civil Lines, Nagpur - 440001
E-mail: apccfcentral-ngp-mef@gov.in

F.No.CC-259/RON/2020-NGP/ 6345 **Date: 13.03.2020**

To,

The Director
Member Secretary
IA Division (Infra-2)
Ministry of Environment, Forest & Climate Change
Indira Paryavaran Bhawan,
Aliganj, Jorbagh Road,
New Delhi-110003

Sub: Original Application no. 14 of 2020 (WZ) in the matter of Mohan Nanasaheb Kudale vs. Pune Municipal Corporation & Ors.

Ref:

1. Advocate, Hon'ble NGT(Western Bench) Pune email dated 12.03.2020

Sir,

The undersigned is directed to refer to the subject matter and letter under reference. Advocate Saurabh Kulkarni vide email dated 12.03.2020 forwarded the order of Hon'ble NGT, Pune dated 06.03.2020 in subject matter. Hon'ble NGT vide order dated 06.03.2020 directed MoEF&CC, Regional Office, Nagpur, the Maharashtra State Pollution Control Board and the Collector, Pune District to jointly inspect the unit in question, verify on the factual allegations contained in the Original Application and to submit the report.

Pune Municipal Corporation installed an incinerator in 2013 for the incineration of dead animals (Quantity: 2000 kgs/cycle) in S.No. 9/10, 14/2 at Keshavnagar, Mundhwa in Pune. A Writ Petition was filed before Hon'ble High Court of Bombay in the year 2013 against Pune Municipal Corporation. The writ petition was disposed of by Hon'ble High Court of Bombay vide order dated 24.01.2020. Subsequently an original application was filed by Shri. Mohan Nanasaheb Kudale in NGT (WB), Pune on 13.02.2020.

In the Original Application, applicant stated that "**Incinerator Plant requires a prior Environmental Clearance under the provisions of EIA Notification 2006 more specially mentioned in category 7(d) of the notification**". However the category 7(d) pertains to Hazardous Waste Incinerator. Copies of the petition along with the Hon'ble NGT order, orders of Hon'ble High Court of Bombay are enclosed as **Annexure-1**.

The joint inspection committee (to be constituted as per Hon'ble NGT(WB) order dated 06.03.2020) consisting of Regional Office of Ministry, MPCB and Collector Office,

Pune has to inspect the unit and verify on the factual allegations contained in the Original Application. The committee (**majorly Regional Office of Ministry**) needs to give its opinion whether the installed unit requires prior environmental clearance or not.

MPCB granted consent to operate for the unit vide letter dated 12.07.2017. Copy is enclosed as **Annexure-2**.

<u>Animal Carcass as Municipal Solid Waste</u>:

Hon'ble NGT, Principal Bench in its judgement dated 25.04.2013 in application no. 15/2013 in the matter of Satpal Singh & Ors vs Municipal Council Gardhiwala &Ors mentioned that " The provisions of Rule (3)(xv) of The Municipal Solid Wastes (Management & Handling) Rules 2000 defines municipal solid waste as follows:

(xv) **"Municipal solid waste" includes commercial and residential wastes generated in a municipal or notified areas in either solid or semi-solid form excluding industrial hazardous wastes but including treated bio-medical wastes;**

The carcasses and remains of dead animals are, thus, a part of municipal solid waste which are to be handled and managed as per The Municipal Solid Wastes (Management and Handling) Rules, 2000. Copy of the judgement is enclosed as **Annexure-3**.

<u>Requirement of EC Municipal Solid Waste Incinerator</u>:

The Secretary, MoEF&CC vide letter dated 3rd July 2017 addressed to the Secretary of Ministry of Urban Development mentioned that " If the activities of incineration, RDF making and waste to energy plant are proposed along with the new site of solid waste disposal/landfill, it is advisable to obtain an integrated prior environmental clearance for these projects. Copy of the letter is enclosed as **Annexure-4**.

In view of the above it is humbly requested to clarify whether the incinerator unit incinerating the dead animals requires prior environmental clearance under 7(i) of schedule of EIA Notification 2006. The joint inspection committee has to submit its report to Hon'ble NGT(WB), Pune before the next hearing scheduled on 23.04.2020.

A-Suresh Kumar 13/03/2020
(Suresh Kumar Adapa)
Scientist 'D'

Copy to:

1. The Director (IA-Policy), IA Division, MoEF&CC, New Delhi
2. The Advisor, Legal Monitoring Cell, MoEF&CC, New Delhi

A-Suresh Kumar 13/03/2020
(Suresh Kumar Adapa)
Scientist 'D'

Email **apccfcentral-ngp-mef@gov.in**

Hon'ble NGT(WB) order dated 06.03.2020 in OA no. 14 of 2020-reg (urgent court matter)-reg.

From : Vinod Singh <vinodsingh.77@gov.in> Fri, Jul 17, 2020 09:41 AM

Subject : Hon'ble NGT(WB) order dated 06.03.2020 in OA no. 14 of 2020-reg (urgent court matter)-reg. 1 attachment

To : Shri. V N Ambade <apccfcentral-ngp-mef@gov.in>

Cc : ARVIND KUMAR NAUTIYAL <arvind.nautiyal@gov.in>, Legal Monitoring Cell <lmc.moefcc@gov.in>

Sir,

This has reference to the trailing mail. The matter has been deliberated in the Ministry. After taking comments from IA (Policy) and HSM Division in the Ministry, comments in the instant matter as desired is attached herewith for further necessary action. This has been approved by the JS (Infrastructure).

Regards

Dr. Vinod K. Singh
Scientist 'E'
Impact Assessment Division (Infra-2)
Ministry of Environment, Forest & Climate Change,
Vayu Wing, IIIrd Floor,
Indira Paryavaran Bhawan,
Jor Bagh Road, New Delhi - 3
Tel: 011-24695398

From: "Shri. V N Ambade" <apccfcentral-ngp-mef@gov.in>
To: "Vinod Singh" <vinodsingh.77@gov.in>, "Shard Sapra" <shard.sapra@nic.in>
Sent: Monday, June 1, 2020 11:47:14 PM
Subject: Fwd: Hon'ble NGT(WB) order dated 06.03.2020 in OA no. 14 of 2020-reg (urgent court matter)-reg.

Sir,

Kindly see the trailing mail dated 13.03.2020. Kindly provide clarification whether the incinerator for the incineration of animal carcasses requires prior environmental clearance or not.

Suresh Kumar Adapa
Scientist'D'

From: "Shri. V N Ambade" <apccfcentral-ngp-mef@gov.in>
To: "Vinod Singh" <vinodsingh.77@gov.in>, "Shard Sapra" <shard.sapra@nic.in>
Cc: "Legal Monitoring Cell" <lmc.moefcc@gov.in>, "Vaibhav"

Original Application No. 14 of 2020 (WZ) titled as "Mohan NanasahebKudale Vs. Pune Municipal Corporation & Others, before the Hon'ble National Green Tribunal, Western Zonal Bench at Pune - comments reg.

1. It is submitted that underthe Environment (Protection) Act, 1986 read with Environment (Protection) Rules, 1986, Ministry of Environment and Forests has issued a notification number S.O. 1533(E) dated 14.09.2006, (hereinafter referred to as the (**EIA Notification, 2006**) with its subsequent amendments.

2. It is submitted that under the provision of the EIA Notification, 2006, construction of new projects or activities or the expansion or modernization of existing projects or activities listed in the schedule annexed to the said notification entailing capacity addition with change in process and or technology shall be undertaken in any part of India, as applicable, only after receipt of the prior environment clearance from the Central Government or as the case may be, by the State Level Environment Impact Assessment Authority (SEIAA). It is submitted that, the Central Government under sub Section (3) of section 3 of the Environment (Protection) Act, 1986 in accordance with the procedures specified in the EIA Notification, 2006 have constituted SEIAAs in different States/UT.

3. It is submitted that the EIA Notification, 2006 in Paragraph 7, stipulates four stages in the process of obtaining Environmental Clearance. Stage (1) is screening wherein the Expert Appraisal Committee or the State Expert Appraisal Committee takes the decision whether or not Environmental Impact Assessment Report has to be prepared for the proposed projects. Stage (2) is Scoping wherein the Expert Appraisal Committee for category 'A' projects and the State Expert Appraisal Committee for category 'B' projects determines detailed and comprehensive Terms of Reference addressing all relevant

environmental concern for the preparation of an EIA Report in respect of the proposed project or activity for which the prior environmental clearance is sought. Stage 3 relates to Public Consultation and has two components- 1) a public hearing, which is conducted by the concerned State pollution Control Board at the project site or in its close proximity, explaining all possible environment impacts and measures proposed in EMP and 2) obtaining written responses from other concerned persons who have a plausible stake in the environment aspects of the project or activity. Lastly, Stage (4) relates to Appraisal of the Project wherein the detailed scrutiny by the EAC or the SEAC of the application and other documents like the Final EIA Report and outcome of public consultations relating including public hearing proceedings, submitted by the Project Proponent to regulatory authority concerned for grant of environment clearance is conducted.

4. That the Common Bio-Medical Waste Treatment Facility (in short 'CBWTF'), Common hazardous waste treatment, storage and disposal facilities (TSDFs and Common Municipal Solid Waste Management Facility (CMSWMF) are covered under entry 7 (d),7 (da) and 7(i) of the Schedule to the EIA Notification, 2006 with details as under:

	Project or Activity	**Category with threshold limit**		**Conditions if any**
		A	**B**	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7		**Physical Infrastructure including Environmental Services**		
7 (d)	Common hazardous waste treatment, storage and disposal	All integrated facilities having incineration &landfill or	All facilities having land fill only	General Condition shall apply.

	facilities (TSDFs)	incineration alone		
7 (da)	Bio-Medical Waste Treatment Facilities (CBWTF)	-	All projects Facilities	-
7(i)	Common Municipal Solid Waste Management Facility (CMSWMF)	-	All projects	General Condition shall apply.

5. That the above said projects/activitiesunder purview of the EIA Notification, 2006 and attracts the provisions of EIA Notification, 2006, as amended from time to time, require prior Environmental Clearance from concerned authorities.

6. That the issue involved in this instant matter i.e. ''incineration of dead animals''was deliberated in the Ministry. Incinerator units in general could be used for activities covered under schedule 7 (d), 7(da) and 7(i) of the EIA Notification. However, incineration of dead animals would have similar environmental impacts as for human electric crematoria, which do not have an express provision under any schedule of the EIA Notification, 2006.

****

MAHARASHTRA POLLUTION CONTROL BOARD
SUB REGIONAL OFFICE PUNE – II

Visit Report

28/8/2013

1) Name of Industries (Full Address) M/s. Saara Traders Pvt. Ltd. S.No. 3 to 14/2 plot No. 272 to 275, Keshavnagar, Mundhwa, Pune

2) Person Contacted
→ Shri Parimal Salunkhe

3) Date of Visit
→ 28/8/2013

4) Status of consent – Applied for Consent to Establish

5) Observations –

a) During visit unit is found not in operation
b) Industry had applied for Consent to Establish
c) Industry has completed construction of shed & incinerator is installed. Stack of 10 mtr height is provided to incinerator
d) Unit is located approximately about 300 mtr away from notified river Mula-Mutha of A-IV class

[signature]
Parimal Salunkhe
9822676603
28/08/2013

[signature] Nimbalkar 28/8/2013
(Rahul Nimbalkar)
Field officer
MPC Board,
Pune II

1

Scanned by CamScanner

Sr.No.	Information about incinerator plant at Mundhwa-Keshavnagar Survey No. 9 to 14/2	
1.	Layout plans of incinerator plant.	The Town Planning Department has sanctioned plan for the establishment of the incinerator plant located at Plot No. 272 to 275,Survey No. 9 to 14/2 , Mundhwa-Keshavnagar. The layout plan of Survey No. 9 to 14/2 Mundhwa-Keshavnagar has been prepared by Pune Municipal Corporation (Both plans enclosed herewith.)
2.	Details of dates of installation, quantities of wastes handled year wise since the inception	The Incinerator plant at Mundhwa-Keshavnagar has been set up in the year 2013. After the construction of this plant, it has not been commissioned till June 2020 due to a Civil writ petition in the Mumbai High Court. The incinerator plant has been operational since July 2020 after the administrative approval of the Municipal Commissioner. A total of 42 animals have been disposed of in this plant till 7/10/2020.
3.	Details of operating procedures of incinerator plant.	The Corporation has appointed another contractor to pick up all types of dead animals on 24x7 in throughout Pune city. The main door of the incinerator plant is closed and the dead animals are dumped in the incinerator plant (Primary Chamber). The temperature of the primary chamber is 850 to 900 degrees centigrade and the burning of the dead animals takes place in the primary chamber and secondary chamber. The temperature of the secondary chamber is 1100 to 1150 degree centigrade and the smoke generated in the incineration process is burnt in the secondary chamber. The capacity of this plant is 2000 kg and the burn rate is 500 kg / hr. A generator has been set up to reduce the temperature of the primary chamber and secondary chamber in case of power failure. The ash generated from the plant will be given as manure to the farmers. PMC planted trees in the plant premises. (SOP of operation is enclosed herewith)

4.	Copies of statutory permissions obtained for the installation and operation of incinerator plant, solid waste management plant, RDF plant	The Town Planning Department has sanctioned plan for the establishment of the incinerator plant located at Plot No. 272 to 275, Survey No. 9 to 14/2 , Mundhwa-Keshavnagar . The layout plan of Survey No. 9 to 14/2 Mundhwa-Keshavnagar has been prepared by Pune Municipal Corporation and the land is made available for relocation of cattle sheds along with other multipurpose activities. Building permission department of Pune Municipal Corporation has given NO objection letter for establishment of incinerator on Plot No. 272 to 275, Survey No. 9 to 14/2 , Mundhwa-Keshavnagar vide letter number . Zone 2/235, dated 20/9/2012 (copy of Letter enclosed herewith)
5.	Details of Consent to Establish, Consent to Operate of incinerator plant	The Work of Erection of incinerator plant was allocated to M/S Sara Traders (Contractor) vide standing committee resolution No.974 dated 11/09/2012 It was mandatory for to obtain all permissions as per condition 6 (S) of the agreement. The contractor M/S Sara Traders submitted Application for consent to establish and consent to operate towards MPCB (Copy of status of application on MPCB Portal) The head office of Maharashtra Pollution Control Board has made a recommendation to Hon'ble Director Environment Department on 6/4/2013 to give permission for incinerator plant of Pune Municipal Corporation as being service activity. Hon. Municipal commissioner made correspondence to the Director and Secretary of Environment Department alomgwith Secretary of Urban Development Department from time to time for necessary permission from MPCB as the Pune Municipal Corporation is not having alternative place available for the incinerator plant.(Enclosed Copies of correspondence) Government of Maharashtra, Department of Environment, vides their resolution न.ऊ.धो.२०१५ प्र.क्र.०६ ता.क.१ दि.०३/०२/२०१५ cancelled RRZ

		policy. A meeting was held in the office of Additional Municipal commissioner (Estate) on 13/6/2016. The sub regional officer of Maharashtra Pollution Control Board Dr. P. P. Munde attended meeting and he assured that consent will be granted as RRZ policy was cancelled. Additional Municipal commissioner gave directions to obtain permission from MPCB in name of Medical Officer of Health PMC.(Copy of minutes) Hon. Municipal Commissioner gave orders to commission incinerator plant at Mundwa by taking permission from MPCB on the submission of Health Department vide submission .No. HO/2014/dated 20/07/2015 (copy of submission enclosed herewith) Maharashtra Pollution Control Board gave NOC for installation of incinerator for disposal of dead animal (carcass) from Pune Municipal Corporation area vide their letter number BO/JD(WPC)/TB/4725 dated 03/12/2016.It has been mentioned in letter that the carcass (dead animal) disposal activity through incineration does not covered under consent management and also this type of waste is not specifically not mentioned in the Biomedical waste management rule 2016.It has been also suggested that you can adopt emission standards of incineration of biomedical waste for disposal of carcass(Dead animal) Copies of Consent to Operate issued by Maharashtra Pollution Control Board are enclosed
6.	Status of Consent to Establish, Consent to Operate and Environmental Clearance of Solid Waste Management Plant and RDF plant	Its not related to the Incinerator plant.
7.	Land use details of the area in which the incinerator plant, solid waste management plant, RDF plant have been installed along with the land use details of adjacent plots.	Government of Maharashtra has given the land at Mundhwa-Keshavnagar bearing Survey No.6 and 9 to 14/2 for shifting of cattle shed from Pune City. 7/12 extract is in name of Pune Municipal Corporation. The layout plan of Survey No.6 and 9 to 14/2 Mundhwa-Keshavnagar has been prepared by Pune Municipal Corporation and non agricultural

		taxes for the whole land are being paid by PMC. Building permission department of Pune Municipal Corporation has given No objection letter for establishment of incinerator on Plot No. 272 to 275, Survey No. 9 to 14/2 , Mundhwa-Keshavnagar vide letter number . Zone 2/235, dated 20/9/2012 as it is a relevant use of land allocated by Govt of Maharashtra
8.	Justification for operating of the incinerator plant and installation of solid waste management plant, RDF plant even after the direction (dated 03.05.2014) of Urban Development Department, Government of Maharashtra	Disposal of dead animals is the responsibility of Pune Municipal Corporation under Section 292 of the Maharashtra Municipal Corporation Act. The development plan shows reserved land for the disposal of dead animals(Burial ground) at Hadapsar Survey No. 57. The said land is government land and has not been transferred to PMC despite of many correspondence to the office of collector(Pune District). Now the land is surrounded by various housing society and peoples residing there will not allow any new projects.
9.	Details of stack height, fuel pattern, stack monitoring reports of the incinerator plant	10 meters from the ground Burn rate 500 kg./hr. 25 liters of diesel per hour Stack monitoring reports will be done every 3 months and since the plant was commissioned in July 2020, the stack monitoring will be done by the end of October 2020.
10.	Details of the location of the incinerator and other plants w.r.t.municipal limits of Pune Municipal Corporation (Whether these plants are located within the municipal limits of PMC)	Incinerator plants for disposal of small and large carcasses are working near Naidu Hospital for disposal of dead animals. The tender process for erection of new incinerator plant at Ambegaon,Pune has been done by the Electric Department of PMC but the work has not been materialized due to availability of land. The incinerator plants are located within the municipal limits of PMC

Heath Inspector	Jr.Engineer (Electrical)	Veterinary Superintendent
Health Department	Health Department	Health Department
Pune Municipal Corporation	Pune Municipal Corporation	Pune Municipal Corporation

जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे
(महसुल शाखा)-४११००१

Ph. No. ०२०-२६११४८०४

E-mailil Id-mahsulpune@gmail.com

क्र.पमल/कावि/११७१/२०१९
पुणे-१ दि.-२६/१२/२०१९

प्रति,

मा. कार्यासन अधिकारी,
महसूल व वन विभाग,ज-५, मंत्रालय मुंबई

विषय :- मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील जनहित याचिका क्र. १८९/२०१५ मधील दिनांक ३/५/२०१९ रोजीचा आदेश.
मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील स.नं. ६ व ९ ते १४ येथील गुऱ्यांचे गोठयाकरीता पुणे मनपास प्रदान केलेल्या जमिनीबाबत.
निलेश एस.गौड
विरूध्द
महाराष्ट्र शासन

संदर्भ :- मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील जनहित याचिका क्र. १८९/२०१५ दि.३/५/२०१९ रोजीचा आदेश.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भिय विषयास अनुसरून सादर करणेत येते की, मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 व 9 ते 14/2 क्षेत्र अनुक्रमे 23 हे. 04 आर व 36 हे. 42 आर ही जमीन शासनाकडील ज्ञापन क्र. 3483/42436-सीआर 2136/2/5, दिनांक 4/7/1985 अन्वये पुणे महानगरपालिकेला गुरांचे गोठयांकरीता (कॅटल शेड) विशिष्ट अटी / शर्तीवर प्रदान करणेत आलेली होती. परंतू पुणे महानगरपालिकेला ज्या प्रयोजनासाठी जागा प्रदान करणेत आलेली होती त्या प्रयोजनासाठी पुणे महानगरपालिकेने सदर जमीनीचा वापर मुदतीत केला नसलेने व सदर जागेचा वापर इतर प्रयोजनासाठी करणेबाबत पुणे महानगरपालिकेने ठराव संमत केला असले कारणाने याचिकाकर्ता श्री. निलेश एस.गौड यांनी शासनाविरूध्द उक्त जनहित याचिका दाखल केली आहे.

सदर जनहित याचिकेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक 3/5/2019 रोजी निर्णय पारीत केला असून सदर आदेशान्वये जिल्हाधिकारी पुणे यांना सदरची याचिका ही जिल्हाधिकारी यांना उददेशून विनंती अर्ज केला आहे असे समजून तसेच पुणे महानगरपालिका यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देऊन उचित निर्णय घेणेबाबत निर्देश दिलेले आहे. तसेच असे नमुद केले आहे की, चौकशी अंती पुणे महानगरपालिका यांनी प्रदान आदेशतील अटी शर्तीचा भंग केला आहे असे निष्पन्न झाल्यास जिल्हाधिकारी पुणे यांनी त्या अनुषंगाने उचित निर्णय घ्यावा तसेच सदर आदेशानुसार कार्यवाही करून अनुपालन अहवाल आदेशाच्या दिनांकापासून 3 महिन्याच्या आत सादर करावा असे मा. उच्च् न्यायालय मुंबई यांनी आदेशामध्ये निर्देश दिलेले आहेत. मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांनी दिनांक 3/5/2019 रोजी दिलेल्या आदेशातील निर्देशानुसार पुणे महानगरपालिकेस नोटीस काढून दिनांक 27/8/2019 व दिनांक 3/9/2019 अन्वये सुनावणी घेणेत आली.

Scanned by CamScanner

सदर सुनावणी दरम्यान पुणे महानगरपालिका यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र. मआ/माव्य/3896 दिनांक 3/9/2019 रोजी या कार्यालयाकडे लेखी म्हणणे सादर केले आहे. तसेच, प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र. जमीन/कावि/1904/2019 दिनांक 19/9/2019 अन्वये स्थळपाहणी करून वस्तुस्थिती दर्शक चौकशी अहवाल सादर केला असून तो पुढील प्रमाणे आहे.

मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर जि.पुणे येथील स.नं. 6 यासी क्षेत्र 23 हे 04 आर एवढे आहे. सदर मिळकतीचा पंचनामा केला असून त्यांची चर्तुसिमा खालील प्रमाणे आहे.

पुर्वेस –स.नं 9 ते 14 ची हदद
दक्षिणेस – मुंढवा मांजरी रस्ता व स.नं. 7 ची हदद
पश्चिमेस – स.नं. 5 ची हदद
उत्तरेस – नदी

वरील प्रमाणे चर्तुसिमा असून सदर जमीनीपैकी २१ हे ५० आर क्षेत्र पुणे महानगरपालिका यांचे नावे दाखल आहे. तसेच सदर क्षेत्रामध्ये कुंभार व्यवसायिक, ब्ल्यु क्रॉस सो. तर्फे कुत्र्याचे उपचाराकरीता हॉस्पीटल, कडबाकुटी केंद्र, गुरांचे गोठे, नाला, सप्तश्रृंगी माता मंदीर, पी.एम.पी.एम.एल. बसस्थानक, बौध्द विहार, खंडोबा मंदिर, महादेव मंदिर, दोन पत्राशेड,स्वामी समर्थ मंदीर, अंदाजे १० झोपडया व उर्वरित क्षेत्रामध्ये अंतर्गत रस्ते व पड जमीन आहे. सदर प्रमाणे जागेवर वस्तुस्थिती आहे.

मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर जि.पुणे येथील स.नं. 9 ते 14 यासी क्षेत्र 35 हे 53 आर असून सदर मिळकतीस पुणे महानगरपालिका यांचे नाव दाखल आहे. सदर मिळकतीचा पंचनामा केला असून त्यांची चर्तुसिमा खालील प्रमाणे आहे.

पुर्वेस – स.नं. 12
दक्षिणेस – स.नं. 9 ते 14 हिस्सा क्र. 61 ते 70
पश्चिमेस – स.नं.9 ते 14 हिस्सा क्र. 4 ते 53
उत्तरेस – मुळा-मुठा नदी

वरील प्रमाणे चर्तुसिमा असुन सदर जमीनीमध्ये पुणे मनपाचे मुंढवा जॅकवेल ४ गुरांचे गोठे १ मोठे पत्राशेड तसेच जागेच्या मध्यभागी अंतर्गत रस्त्यालगत पुणे मनपाचे मृत प्राण्यांचे इन्सिनेटंर असून सदर इमारत आज रोजी बंद अवस्थेत आहे. तसेच, सदर जमीनीमध्ये विविध प्रकारची छोटी-मोठी झाडे आहेत व उर्वरित जमीन खडकाळ व पड आहे. सदर प्रमाणे जागेवर वस्तुस्थिती आहे.

मा. जिल्हाधिकारी सो पुणे, महसूल शाखा यांचेकडील आदेश क. पीआरएल/१३२८/I पुणे -1, दिनांक 9/11/1983 रोजीच्या आदेशान्वये मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 क्षेत्र 23 हे 04 आर व स.नं. 9 ते 14/2 क्षेत्र 36 हे 42 आर ही जमीन पुणे महानगरपालिका कॅटलशेड करीता प्रदान करणेत आलेली आहे. त्यानुसार त्यांची गावदप्तरी फेरफार क्र. 4200 नुसार नोंद होवून स.नं. 6 व स.नं. 9 ते 14/2/2 मिळकतीच्या 7/12 सदरी पुणे महानगरपालिकेचे नाव दाखल झालेले आहे. पुणे महानगरपालिकेने त्यास प्रदान केलेल्या जमीनीचा गुरांचे गोठयाकरीता अंदाजे 6 हे 49.00 आर जागेवर वापर केलेला दिसून येत आहे. व इतर कारणांसाठी अंदाजे 26 हे 53 आर जागेवर वापर केलेला दिसून येत आहे. असे अहवालात नमूद केले आहे.

Scanned by CamScanner

त्याचप्रमाणे दिनांक 03/09/2019 रोजीचे सुनावणी दरम्यान पुणे महानगरपालिकेतर्फे मालमत्ता व व्यवस्थापन विभागाकडील प्रतिनिधी उपस्थित होते. त्यांनी खालील प्रमाणे म्हणणे सादर केलेले आहे.

मौजे मुंढवा स.नं. 6 व 9 ते 14 येथील 58 हे 57 आर जागा शासनाने सन 1983 मध्ये पुणे महानगरपालिकेस जनावरांचे गोठयाचे स्थलांतरणासाठी कब्जेहक्काची रक्कम भरून पुणे महानगरपालिकेस दिलेली आहे. सदर जागेच्या 7/12 सदरी पुणे महानगरपालिकेची नोंद आहे. तथापि, स.नं.6 मध्ये 22 हे 29 आर व स.नं. 9 ते 14/2 मध्ये 27 हे 87 आर अशा प्रकारे एकूण 50 हे 16 आर क्षेत्राची जमीन शासनाकडून पुणे मनपास मिळालेली आहे. त्यापैकी स.नं. 6 पैकी मालकी हक्काच्या वादातील क्षेत्र 1 हे 25 आर आणि झोपडपटटी क्षेत्र 01 हे 11 आर असे एकूण 02 हे 36 आर क्षेत्र पुणे मनपास वापरासाठी उपलब्ध नाही. मनपाकडे उपलब्ध असलेल्या जागेवर पुणे महानगपालिकेने ले-आउट तयार केला असून त्यामध्ये गुरांच्या गोठयासोबतच अन्य प्रयोजनासाठी जागा निश्चित केलेल्या आहेत. त्याचा तपशील पुढील प्रमाणे.

मुंढावा स.नं. 6 मधील क्षेत्र निश्चितीचा तपशील मोजणी व ताबेपावतीप्रमाणे क्षेत्र 22 हे. 29 आर

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र
1	कुंभार व्यवसायीकांचे स्थलांतर	2 हे. 85 आर
2	ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी	0 हे. 99.33 आर
3	कडबाकुट्टी	0 हे. 19.72 आर
4	रस्ते	4 हे. 30.10 आर
5	पाण्याची टाकी	00 हे 10 आर
6	गोठे	4 हे 02 आर
7	ओपन स्पेस (खुली जागा)	1 हे 93 आर
8	नाला	04 हे 03 आर
9	वादातील क्षेत्र	01 हे 25 आर
10	झोपडपटटी क्षेत्र	01 हे 11 आर
11	शिल्लक क्षेत्र	01 हे 51 आर
	एकुण	8 हे. 34.15 आर

मुंढवा स.नं.9ते 14 मधील क्षेत्र निश्चितीचा तपशील मोजणी व ताबापावतीप्रमाणे क्षेत्र 27 हे 87 आर

क्र	प्रयोजन	क्षेत्र	पैकी जागा वाटप	शिल्लक क्षेत्र
1	गुरांच्या गोठयासाठी	9 हे 67 आर	गोठयांसाठी 00 हे 22.50 आर इन्सिनेटर 00 हे 10आर घनकचरा व्यवस्थापन 2 हे 00 आर	7 हे 35.50
2	तांबट व्यवसायिक	2 हे 18 आर	-	2 हे 18 आर
3	चुनाभटटी	2 हे 00	जॅकवेल पंपिंगसाठी ०० हे 37.33 आर	01 हे 63.33 आर
4	कडबाकुटटी	00 हे 44 आर	-	00 हे 44 आर
5	जनावरांचा दवाखाना	00 हे 46 आर	-	00 हे 46 आर
6	वराहपालन	6 हे 00 आर	-	6 हे 00 आर

Scanned by CamScanner

7	ओपन स्पेस (खुली जागा)	1 हे 62 आर	-	1 हे 62 आर
8	रोडसाठी	5 हे 50 आर	-	5 हे 50 आर
	एकूण	27 हे 87 आर	02 हे 69.83 आर	25 हे 18.83 आर

दिनांक 29/6/1992 रोजी गोठयांसाठी दिलेल्या जमिनीचा वापर सुरू न केल्याने शर्तभंगाची नोटीस देण्यात आली होती. सदर नोटीसीच्या अनुषंगाने दिनांक 5/8/1992 रोजी पुणे मनपाकडून खुलासा सादर करण्यात आलेला आहे.

दिनांक 5/7/1996 रोजी मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून मे. शासनाकडे अहवाल सादर करण्यात आला आहे. सदर अहवालामध्ये मा. लोकलेखा समिती, मुंबई महाराष्ट्र शासन यांचे दिनांक 12/6/1996 च्या बैठकीमध्ये चर्चा झालेनुसार विषयांकित जागा पुणे मनपाकडे ठेवण्याचा निर्णय झाला असल्याचे तसेच सदर लोकलेखा समितीच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने उक्त जमिनीची कागदपत्रे सादर करणे व जमिनीचा अकृषिक सारा शासनाकडे अदा करणे या बाबींची पुर्तता पुणे मनपाकडून करणेबाबत नमूद केले होते. मे. शासनाकडे अदा करावयाचे अकृषिक सारा रक्कम पुणे मनपाकडील सर्व मिळकतीची एकत्रितपणे शासनाकडे पुणे मनपाकडून जमा करण्यात येते. दिनांक 5/7/1996 रोजीच्या मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून मे. शासनाकडे सादर करण्यात आलेल्या अहवालानुसार मे. शासनाकडे एकूण सारा रक्कम रू. 21,24,343/- इतकी भरावयाची होती. तदनंतर वाढीव सारा रक्कम रू. 42,48,686/- इतकी शासनाकडून कळविणेत आली. सदर रक्कम पुणे महानगर पालिकेने अर्थसंकल्पात तरतूद करून टप्याटप्याने भरली आहे. तसेच पुणे महानगरपालिकेकडून दिनांक 13/8/2001 रोजी मनपाच्या अन्य प्रयोजनाची म्हणजेच कुंभार व्यवसायिक पुनर्वसन, ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी करीता जागा, वराह पालन यांची माहिती सादर करणेत येवून जमिनीच्या केवळ गोठे वापराची अट शिथिल करणेबाबत विनंती करण्यात आली. पुणे मनपाच्या दिनांक 13/8/2001 च्या सादर केलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने मा. अवर सचिव, महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या पत्रान्वये दिनांक 18/9/2001 रोजी माहितीसह उपस्थित राहणेबाबत कळविण्यात आले. त्यानुसार दिनांक 17/9/2001रोजी मा. उप सचिव महाराष्ट्र शासन यांना पत्र देवून पुणे मनपाच्या अन्य प्रयोजनासाठी मंजूरी मिळणेबाबत विनंती करण्यात आली आहे. पुणे मनपाच्या दिनांक 13/8/2001 च्या विनंतीच्या अनुषंगाने मा. जिल्हाधिकारी यांनी पत्र क्र. पमल/सीआर/25/2002 दिनांक 20/5/2002 अन्वये अहवाल मे. शासनाकडे आदेश होणेकामी सादर केला आहे. सदर प्रकरणी गोठयांसह अन्य विविध प्रयोजनासाठी शासनाची मान्यता मिळणेकामी सन 2003 पासून सन 2013 पर्यंत मा. जिल्हाधिकारी पुणे व मे. महाराष्ट्र शासन यांचेकडे सातत्याने पुणे मनपाकडून विनंती करण्यात आली असून मा. जिल्हाधिकारी यांच्या दिनांक 20/5/2002 रोजीच्या अहवालावर मा. शासनाचे आदेश होणेबाबत मा. अवर सचिव महसूल व वन विभाग यांचेकडे पुन:श्च दिनांक 15/10/2013 रोजी कळविण्यात आले आहे. तदनंतर सातत्याने पुणे मनपाकडून मा. जिल्हाधिकारी पुणे व मा. अवर सचिव, महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडे पत्रव्यवहार करून उक्त जमिनीची गोठयांसाठीची अट शिथील करून अन्य प्रयोजनासाठी शासनाची मान्यता मिळणेकामी विनंती केलेली आहे. दिनांक 01/04/2017 रोजीच्या मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या पत्राच्या अनुषंगाने अभिप्राय सादर करणेबाबत कळविणेत आले होते. त्यानुसार दिनांक 6/4/2017 रोजी पुणे महानगरपालिकेच्या जागा वापराच्या तपशिलासह सविस्तर अहवाल सादर करणेत येवून गुरांचे गोठयासाठीच म्हणून वापर करणेची अट शिथील करून या जागेचा वापर गुरांच्या गोठयासाह अन्य सार्वजनिक प्रयोजनासाठी करणेस पुणे महानगरपालिकेस मान्यता मिळणे आवश्यक असून सदर जागा पुणे मनपाकडून काढून घेवून नये अशी विनंती सातत्याने करण्यात आलेली आहे. अंतिमत: दिनांक 27/9/2018 रोजी मा. जिल्हाधिकारी पुणे यांचेकडून याच आशयाचा प्रस्ताव

Scanned by CamScanner

वरिष्ठ स्तरावर देण्यात आलेला आहे.मौजे मुंढवा येथील स.नं. 6 व 9 ते 14/2 सदरी अनुक्रमे 23 हे 04 आर व 35 हे 53 आर इतके क्षेत्र असलेली जमीन पुणे मनपाच्या प्रत्यक्ष ताब्यात अनुक्रमे स.नं. 6 मध्ये 19 हे 23 आर व स.नं. 9 ते 14/2 मध्ये 27 हे 87 आर याप्रमाणे एकूण 47 हे 01 आर इतकेच क्षेत्र वापरास उपलब्ध आहे. या जागेवर पुणे शहरातील गोठंयांचे स्थलांतर करणेची व्यापक मोहिम पुणे महानगरपालिका स्तरावरून सुरू आहे. पुणे शहराची वाढणारी लोकसंख्या, वाढता विस्तार व सार्वजनिक सुविधांसाठी जागेची वाढती गरज या बाबी विचारात घेता सदयास्थितील पुणे मनपाच्या ताब्यातील क्षेत्र पुणे मनपास अपुरे पडत आहे.

पुणे महानगरपालिकेच्या मुख्य सभेच्या मान्यतेनुसार केलेल्या स.नं. 6 च्या ले-आऊट मध्ये पुणे महानगरपालिकेचे कुंभार व्यवसायिक (क्षेत्र 2 हे 85 आर) ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी (01 हे 00 आर) पाण्याची टाकी (क्षेत्र 10 आर) व कडबा कुटटी (क्षेत्र 1 आर) असे एकूण 3 हे 96 आर क्षेत्र गोठयाच्या व्यतिरिक्त प्रयोजनासाठी उपयोगात आणले आहे. ले-आऊटच्या अनुषंगाने रस्ते (क्षेत्र 4 हे 30 आर) व ओपन स्पेस नाला (क्षेत्र 4 हे 3 आर) मालकी हक्काच्या वादातील (क्षेत्र 1 हे 25 आर) झोपडपटटीने अतिक्रमीत क्षेत्र 01 हे 11 आर असे एकूण 6 हे 39 आर क्षेत्र गोठयांसाठी उपयोगात आणता येत नाही. तसेच, पुणे महानगरपालिकेच्या मा. मुख्य सभेच्या मान्यतेनुसार केलेल्या स.नं. 9 ते 14/2 च्या ले-आउटच्या मध्ये गोठयाव्यतिरिक्तच्या अन्य प्रयोजनासाठी तांबट व्यवसायिक क्षेत्र 2 हे 18 आर चुनाभटटी क्षेत्र 02 हे 00 आर कडबाबुटी क्षेत्र 00 हे 44 आर, जनावरांचा दवाखाना क्षेत्र 00 हे 46 आर, वराह पालन क्षेत्र 06 हे 00 आर असे एकूण 11 हे 08 आर क्षेत्र निश्चित केले असले तरी मा. शासनाची परवानगी प्राप्त न झाल्यामुळे या जागा सदर कारणासाठी पुणे महानगरपालिकेने उपयोगात आणलेल्या नाहीत. तथापि, या ठिकाणी नागरी सुविधांची गरज लक्षात घेवून इंन्सिनेरेटर क्षेत्र 00 हे 10 आर व बायोगॅस क्षेत्र 02 हे 00 आर ,जॅकवेल पंपिंग क्षेत्र 00 हे 37.33 आर असे एकूण 02 हे 47.33 आर इतके क्षेत्र अन्य प्रयोजनासाठी उपयोगात आणले आहे. त्यापैकी इन्सिनेरेटर बाबत न्यायालयिन बाब प्रलबित असल्यामुळे इन्सिनेरेटर वापर बंद आहे. त्याचप्रमाणे ले-आउटआवश्यतेनुसार ओपन स्पेस क्षेत्र 1 हे 62 आर व रस्त्यासाठी क्षेत्र 5 हे 50 आर असे एकूण 7 हे 12 आर क्षेत्र सार्वजनिक सुविधेच्या अनुषंगाने रिकामे ठेवले आहे. सबब पुणे मनपास दिलेल्या जगेचा वापर गोठयासाठीच करावयाचा या शर्तीच्या अनुषंगाने पुणे महानगरपालिकेने स.नं. 6 व 9ते 14 येथील एकूण 58 हे 57 आर क्षेत्रापैकी पुणे महानगरपालिकेस प्रत्यक्ष प्राप्त झालेल्या एकूण 50 हे 16 आर जागेपैकी सर्वाधिक क्षेत्र हे गुरांचे गोठे व्यवसाय धारकांसाठीच वापरात आणले आहे. श्री. निलेश गौड यांचेमार्फत दाखल मा. उच्च न्यायालयामधील जनहित याचिकेची प्रत पुणे महानरपालिकेस प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे सदर जनहित याचिके प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयामध्ये पुणे महानगरपालिकेस म्हणणे सादर करता आलेले नाही. दिनांक 27/8/2019 सुनावणीचे वेळी देखील याचिकेची प्रत उपलब्ध झालेली नाही. याचिकेची प्रत मा. उच्च न्यायालयामधून उपलब्ध करून घेण्यात येत आहे. याचिकेची प्रत उपलब्ध झाल्यानंतर याचिकेतधील मुदेनिहाय माहिती सादर करता येणे शक्य होईल. त्यामुळे मुददेनिहाय माहिती देणेसाठी पुणे महानगरपालिकेस दोन महिन्याची मुदत मिळणेबाबत नमूद केले आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी सादर केलेला अहवाल, पुणे महानगरपालिका यांनी सादर केलेले लेखी म्हणणे तसेच या कार्यालयाकडील उपलब्ध नस्ती यांचे अवलोकन केले असता, पुढील प्रमाणे वस्तुस्थिती दिसून येते.

- मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 व 9 ते 14/2 क्षेत्र अनुक्रमे 23 हे. 04 आर व 36 हे. 42 आर या जमिनीचा मा. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेकडील पत्र क्र.Rev/II/LND/U/1176, दिनांक 3/10/1983 चे अनुषंगाने या कार्यालयाकडील आदेश दिनांक

Scanned by CamScanner

9/11/1983 व दिनांक 3/1/1984 अन्वये पुणे महानगरपालिकेला गुरांचे गोठयांकरीता (कॅटल शेड) विशिष्ट अटी / शर्तीवर आगाऊ ताबा देणेचा आदेश निर्गत करणेत आला आहे.

- तद्नंतर शासनाकडील ज्ञापन क्र. 3483/42436-सीआर 2136/2/5, दिनांक 4/7/1985 अन्वये वरील जमीन प्रदानास शासनाने कब्जेहक्काची किंमत रूपये 14,64,250/- इतकी रक्कम व त्यावरील 8% दराने व्याज घेणेचे व अन्य विशिष्ट शर्ती व अटींवर मंजुरी दिलेली आहे. त्यानुसार पुणे मनपाकडून व्याजाची रक्कम व कब्जेहक्काची रक्कम वसूल करणेत आलेली आहे.
- पुणे मनपास गुरांच्या गोठयाकरीता प्रदान करणेत आलेल्या उक्त जागेत शहरातील गोठे धारकांनी स्थलांतरीत होणेस नकार दिलेने व त्यामुळे जागेचा वापर सुरु न केलेने पुणे महानगरपालिकेस शर्तभंगाखाली कारणे दाखवा नोटीस बजविणेत येवून, तद्नंतर सदर जागा पुणे मनपाकडून काढून घेणेबाबतचा प्रस्ताव इकडील पत्र क्र.पमल/1392/1989, दिनांक 31/12/1993 अन्वये शासनास सादर करणेत आला होता.
- त्यानुसार शासनाकडील दिनांक 5/7/1996 रोजीचे पत्रान्वये सदर जमीन मनपास ज्या कारणास्तव दिलेली आहे त्या कारणास्तव वापर करावयाचा नसलेस, **सदर जागेचा वापर अन्य कारणास्तव मनपाकडे राहु द्यावयाची अगर कसे याबाबत प्रस्ताव सादर करणेस कळविणेत आले होते.** तद्नुसार विषयांकीत जमिनीची अन्य सार्वजनिक प्रयोजनासाठी पुणे मनपास आवश्यकता आहे अगर कसे? याबाबत या कार्यालयाकडून विचारणा केली असता, अतिरीक्त आयुक्त, पुणे महानगरपालिका यांनी त्यांचेकडील क्र.एलईओ/2789, दिनांक 13/8/2001 अन्वये या कार्यालयास अहवाल सादर केला होता. तदनुसार या कार्यालयाकडून पत्र क्र. पमल/सीआर/25/2002 दिनांक 20/5/2002 अन्वये आपलेकडे अहवाल सादर करणेत आला होता.
- **उक्त नमुद केलेनुसार पुणे मनपास विषयांकीत जागेची अन्य प्रयोजनासाठी आवश्यकता असलेने, त्याबाबत शासन स्तरावर योग्यते आदेश होणेकामी या कार्यालयाकडून क्र.पमल/सीआर/25/**2002, **दिनांक** 20/5/2002 **अन्वये अहवाल सादर करणेत आला आहे. तद्नंतर या कार्यालयाकडून पत्र क्र.पमल/कावि/**1203/2013, **दिनांक** 15/10/2013 **अन्वये दिनांक** 20/5/2002 **रोजी सादर केलेल्या अहवालाचा संदर्भ व अहवालाची प्रत सोबत जोडून आपणास अहवाल सादर करणेत आला आहे. तद्नंतर या कार्यालयाकडील पत्र क्र. पमल/कावि/1203/**2013 **दि.** 15/10/2013,**पमल/कावि/**437/2017 **दि.** 17/04/2017 **व क्र.पमल/कावि/**1633/2017 **दि.** 16/11/2017 **अन्वये वेळोवेळी अहवाल सादर करणेत आले आहेत. तसेच क्र. पमल/कावि/**1003/2018 **दि.** 23/07/2018 **व क्र. पमल/कावि/1540/2018 दि.** 12/10/2018 **अन्वये मा. विभागीय आयुक्त पुणे यांचे मार्फत अहवाल सादर करणेत आलेले आहेत.**
- यानुसार पुणे मनपास ज्या प्रयोजनासाठी विषयांकीत जागा मंजुर केली होती त्या प्रयोजनाव्यतीरीक्त अन्य प्रयोजनासाठी जागेचा वापर करणेस परवानगी मिळणेबाबचा प्रस्ताव आजरोजी निर्णयास्तव शासन स्तरावर प्रलंबित आहेत.

त्याचप्रमाणे कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे यांनी दिनांक 13/10/2015 रोजीचे पत्रान्वये मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील स.नं. 9 ते 14 मधील जमीन **शासकीय कार्यालयांच्या इमारती बांधण्यासाठी (नवीन प्रशासकीय इमारत)** सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेची विनंती केली आहे. **तद्नुसार पुणे महानगरपालिकेकडून स.नं. 9 ते 14/2**

Scanned by CamScanner

मधील 35 हे 53 आर जागा काढून घेवून, सदर जागा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेकामी प्रस्ताव मा.विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेकडे या कार्यालयाकडील पत्र क्र. पमल/कावि/१२६४/२०१५ दि. ०६/११/२०१५ अन्वये आपलेकडे सादर करणेकामी पाठविणेत आला आहे.

- तसेच **प्रादेशिक अधिकारी क्र. 2, मऔविम, पुणे** यांनी या कार्यालयात पत्र सादर करून विषयांकीत जागा आयटी पार्क करीता उपलब्ध करून घेण्यास हरकत नसलेचे या कार्यालयास कळविलेनुसार **महाराष्ट्र औद्योगीक विकास महामंडळ यांना देखील विषयांकीत जागा आयटी पार्क साठी देणेबाबतचा अहवाल क्र.पमल/कावि/300/2016, दि.4/4/2016, व क्र.पमल/कावि/746/2016 दि. 9/9/2016 अन्वये सादर करणेत आला आहे.**
- **तदनंतर या कार्यालयाकडील दिनांक 16/11/2017 अन्वये आपणास अहवाल सादर करून "स. नं. 9 ते 14/2 मध्ये पुणे मनपाने प्रस्तावित केलेल्या प्रयोजनांकरीता काही जागेचा वापर करणेस शासन स्तरावरुन परवानगी देणेत येऊन, स. नं. 9 ते 14 मधील महानगरपालिकेस प्रदान केलेले काही क्षेत्र त्यांचेकडुन काढुन घेऊन सदर जागा पुणे शहरातील शासकीय कार्यालयाचे इमारतीकरीता व शासकीय निवासस्थानांकरीता तसेच महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक महामंडळ (MIDC) यांना देणेबाबत पुढील आदेश होणेकामी विनंती केली आहे."**

पुणे मनपास विषयांकीत जागेची अन्य प्रयोजनासाठी आवश्यकता असलेने, त्याबाबत शासनस्तरावर योग्यते आदेश होणेकामी यापूर्वी या कार्यालयाकडून क्र.पमल/सीआर/25/2002, दिनांक 20/5/2002 अन्वये स.नं. 6 व 9 ते 14/2 मधील पुणे मनापाचे वापरात असलेल्या प्रयोजन निहाय जागेचा तपशिल व प्रस्तावित प्रयोजनांसाठी आवश्यक असलेल्या जागेचा तपशिल पुढीलप्रमाणे सादर करणेत आला होता.

स.नं. 6 मधील एकुण 23 हे. 04 आर पैकी पुणे मनपाच्या वापरात असलेले क्षेत्र.
(ताबेपावती व मोजणीनुसार 22 हे. 29 आर)

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	कुंभार व्यवसायीकांचे स्थलांतर	2 हे. 85 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
2	ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी	0 हे. 99.33 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
3	कडबाकुट्टी	0 हे. 19.72 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
4	रस्ते	4 हे. 30.10 आर	-
	एकुण	**8 हे. 34.15 आर**	

स.नं. 6 मधील ताबा पावती व मोजणीनुसार एकुण 22 हे. 29 आर पैकी वर नमुद 8 हे. 34.15 आर क्षेत्र वजा जाता उर्वरीत क्षेत्रात प्रस्तावित केलेली प्रयोजने.

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	गुरांचे गोठे	4 हे. 02.30 आर	मंजुर प्रयोजन
2	गुरांचे गोठे (वादातील क्षेत्र)	1 हे. 25.30 आर	मंजुर प्रयोजन

Scanned by CamScanner

3	गुरांचे गोठे (स्लम खालील क्षेत्र)	1 हे. 11.41 आर	मंजुर प्रयोजन
4	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1 हे. 11.05 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
5	महानगरपालिकेची शाळा	0 हे. 23 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
6	अग्निशामक केंद्र	0 हे. 25 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
7	खुली जागा	1 हे. 93.04 आर	-
8	नाला	4 हे. 03 आर	-
	एकुण	**13 हे. 94.10 आर**	

<u>स.नं. 9 ते 14/2 मधील एकुण 35 हे. 53 आर पैकी पुणे मनपाच्या वापरात असलेले क्षेत्र</u>
<u>(ताबेपावती व मोजणीनुसार 27 हे. 87 आर)</u>

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	वराह पालन	6 हे. 00 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
2	खुली जागा	1 हे.62 आर	-
3	रस्ते	5 हे.50 आर	-
	एकुण	**13 हे. 12 आर**	

स.नं. 9 ते 14/2 मधील ताबा पावती व मोजणीनुसार एकुण 27 हे. 87 आर पैकी वर नमुद 13 हे. 12 आर क्षेत्र वजा जाता उर्वरीत क्षेत्रात प्रस्तावित केलेली प्रयोजने.

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	गुरांचे गोठे	9 हे. 67 आर	मंजुर प्रयोजन
2	तांबट व्यवसायीकांचे पुनर्वसन	2 हे. 18 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
3	चुनाभट्टी पुनर्वसन	2 हे. 00 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
4	कडबाकुट्टी	0 हे. 44 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
5	जनावरांचे हॉस्पिटल	0 हे. 46 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
	एकुण	**14 हे. 75 आर**	

प्रस्तुत प्रकरणी वर नमुद केलेप्रमाणे वस्तुस्थिती असून, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचीका क्र.१८९/२०१५ मध्ये दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजी पारीत केलेल्या आदेशात, वादी यांनी दाखल केलेली याचीका ही जिल्हाधिकारी पुणे यांना उद्देशुन विनंती अर्ज केला आहे असे समजून तसेच पुणे मनपा यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देऊन जिल्हाधिकारी यांनी उचीत निर्णय घ्यावा असे आदेश पारीत केले आहेत. तद्नुसार या कार्यालयाकडून पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देणेत आली असून, त्यांनी त्यांचे लेखी म्हणणे दाखल केलेले आहे. तसेच प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांचेकडून दावा मिळकतीच्या सद्यस्थितीबाबतचा अहवाल सादर करणेस कळविलेनुसार, उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी त्यांचेकडील अहवाल सादर केलेला आहे.

तसेच मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांनी दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजीच्या आदेशान्वये पुणे महानगरपालिका,पुणे यांचेकडील म्हणणे घेवून जिल्हाधिकारी पुणे यांनी योग्य ते आदेश पारीत करणेबाबत निर्देश

Scanned by CamScanner

दिले आहेत. तथापी विषयांकीत मिळकत शासनाने पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना प्रदान केलेली असून, पुणे मनपा यांनी केलेल्या शर्तभंगाबाबत तसेच मंजुर प्रयोजनांव्यतीरीक्त इतर प्रयोजनांकरीता परवानगी मिळणेबाबत पुणे मनपा यांनी केलेल्या विनंतीनुसार योग्य ते आदेश होणेकामी या कार्यालयाकडून अलहीदा आपणाकडे अहवाल सादर करणेत आलेले आहेत. त्याचप्रमाणे पुणे मनपा कडून विषयांकीत जमीन काढून घेवून, सदर जागेवर नवीन प्रशासकीय इमारत बांधण्यासाठी सदर जागा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेबाबत तसेच सदर जागेवर आयटी पार्क करणेकरीता सदर जागा महाराष्ट्र औद्योगीक विकास महामंडळ यांचेकडे वर्ग करणेबाबत असे वेगवेगळे प्रस्ताव देखील आपलेकडे सादर करणेत आले असून, त्याबाबत आपलेकडून अद्यापी कोणतेही आदेश प्राप्त झालेले नाहीत. त्यामुळे प्रकरणी अंतीम निर्णय शासनस्तरावर होणे आवश्यक आहे.

सबब मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील जमीन स.नं. ६ व ९ ते १४/२ मधील पुणे मनपास प्रदान केलेल्या जमिनीबाबत वर नमुद केलेप्रमाणे यापुर्वी आपलेकडे सादर करणेत आलेल्या अहवालांचे अनुषंगाने तसेच मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजीचे आदेशाचे अनुषंगाने आपलेकडून पुढील योग्य ते आदेश होणेकामी सदर अहवाल पुढील आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव सविनय सादर करणेत येत आहे.

आपली विश्वासू.

(डॉ.जयश्री कटारे)
निवासी उपजिल्हाधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे

मा.जिल्हाधिकारी सो.
यांचे मान्यतेने

१. प्रत:- मा. सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय मुंबई, यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
२. मा.आयुक्त, पुणे महानगरपालिका पुणे, यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
३. श्री. निलेश शैलेश गौड, रा. स.नं.94,सर्वोदय कॉलनी मुंढवा, पुणे 36 यांना माहितीसाठी रवाना.

Scanned by CamScanner

(9)

महाराष्ट्र शासन

क्र.पीएमसी-२०१४/ प्र.क्र.१६ /नवि-२२
नगर विकास विभाग,
मंत्रालय ,मुंबई – ४०० ०३२
दिनांक : ३ मे, २०१४

प्रति,
आयुक्त ,
पुणे महानगरपालिका,
पुणे.

विषय :- मे. सारा ट्रेडर्स प्रा.लि. यांनी प्रस्तावित केलेल्या प्राण्यांचे सांगाड्याचे इंन्सिरेशन करण्याच्या प्रस्तावाला अनुमती देण्याबाबत.

संदर्भ :- आपले पत्र क्र : मआ/ आरोग्य/६११३, दिनांक २.१.२०१४

महोदय,

उपरोक्त विषयावरील संदर्भाधीन पत्रान्वये, पुणे शहरातील मृत प्राण्यांची विल्हेवाट लावण्यासाठीचा. प्राण्यांच्या सांगाडयाचे इंन्सिनरेशन प्रकल्प नदीकाठापासून ३०० मीटरच्या आत असल्याने, विशेष बाब म्हणून नदी पुर्नविलोकन समितीच्या मान्यतेसाठी प्रस्ताव पर्यावरण विभागास सादर करण्यात आला होता. सदर प्रस्तावाबावत पर्यावरण विभागाने नोंदविलेल्या अभिप्रायावरुन खालील बाबी स्पष्ट होतात :-

- सदर प्रकल्प महाराष्ट्र पोल्यूशन कन्ट्रोल बोर्ड (MPCB) यांचेकडून आवश्यक परवानगी (Consent to establish) न घेता उभारण्यात आलेला आहे.
- पुणे महानगरपालिकेने दिनांक ३०/१०/२०१३ च्या पत्रान्वये सदर प्रकल्पास प्रस्तावित ठिकाणी मान्यता न दिल्यास ते डिसमेंटल करुन इतरत्र हलविण्यात येईल, असे शासनास कळविले आहे.
- मा. उच्च न्यायालयात जनहित याचिका क्र.१३६/२०१२ दाखल झालेली आहे. शिवाय एक दुसरी याचिका क्र.५६८४/२०१३ यामध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक ११/७/२०१३ रोजी न्यायालयाच्या परवानगीशिवाय हा प्रकल्प चालू करुन नये असे आदेश पुणे महानगरपालिकेला दिले आहेत.
- सदर प्रकल्प शासन निर्णयातील अटींची पूर्तता करीत नसल्याने विशेष बाब म्हणून मान्य करता येणार नाही.

सदरची माहिती केंद्रीय माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत पुणे महानगरपालिकेच्या आरोग्य खात्याकडून देण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त मुद्दे विचारात घेता, आपल्या दिनांक ३१.१०.२०१३ च्या पत्रात नमूद केल्याप्रमाणे, सदर प्रकल्प इतरत्र यथोचित जागेवर हलविण्याचा विचार करणे योग्य होईल. तरी, या प्रकरणी आपल्या दिनांक ३१.१०.२०१३ च्या पत्रात नमुद केल्याप्रमाणे सदर प्रकल्प इतरत्र यथोचित जागेवर हालविण्याची कार्यवाही करावी.

२. प्रस्तुत प्रकरणी, पर्यावरण विभागाने नोंदविलेल्या अभिप्रायावरुन महानगरपालिकेने शासनास संपूर्ण माहिती सादर केली नसल्याचे दिसून येते. त्याअनुषंगाने आपणांस कळविण्यात येते की, यापुढे अशा प्रकरणी विशेष काळजी घेण्यात यावी, ही विनंती.

Dr. Wagh

आरोग्य प्रमुख
पुणे महानगरपालिका

आवक क्र. ९१९९६
दिनांक ९३/५/२०१४

महापालिका आयुक्त कार्यालय

महापालिका आयुक्त

आपला,
(प्र.कि.सहाणे)

Scanned by CamScanner

जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे
(महसुल शाखा)-४११००१

Ph. No. ०२०-२६११४८०४

E-mailil ld-mahsulpune@gmail.com

क्र.पमल/कावि/११७१/२०१९
पुणे-१ दि.-२६/१२/२०१९

प्रति,

मा. कार्यासन अधिकारी,
महसूल व वन विभाग,ज-५, मंत्रालय मुंबई

विषय :- मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील जनहित याचिका क्र. १८९/२०१५ मधील दिनांक ३/५/२०१९ रोजीचा आदेश.
मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील स.नं. ६ व ९ ते १४ येथील गुऱ्यांचे गोठयाकरीता पुणे मनपास प्रदान केलेल्या जमिनीबाबत.
निलेश एस.गौड
विरूध्द
महाराष्ट्र शासन

संदर्भ :- मा. उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील जनहित याचिका क्र. १८९/२०१५ दि.३/५/२०१९ रोजीचा आदेश.

महोदय,

उपरोक्त संदर्भिय विषयास अनुसरून सादर करणेत येते की, मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 व 9 ते 14/2 क्षेत्र अनुक्रमे 23 हे. 04 आर व 36 हे. 42 आर ही जमीन शासनाकडील ज्ञापन क्र. 3483/42436-सीआर 2136/2/5, दिनांक 4/7/1985 अन्वये पुणे महानगरपालिकेला गुरांचे गोठयांकरीता (कॅटल शेड) विशिष्ट अटी / शर्तीवर प्रदान करणेत आलेली होती. परंतू पुणे महानगरपालिकेला ज्या प्रयोजनासाठी जागा प्रदान करणेत आलेली होती त्या प्रयोजनासाठी पुणे महानगरपालिकेने सदर जमीनीचा वापर मुदतीत केला नसलेने व सदर जागेचा वापर इतर प्रयोजनासाठी करणेबाबत पुणे महानगरपालिकेने ठराव संमत केला असले कारणाने याचिकाकर्ता श्री. निलेश एस.गौड यांनी शासनाविरूध्द उक्त जनहित याचिका दाखल केली आहे.

सदर जनहित याचिकेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक 3/5/2019 रोजी निर्णय पारीत केला असून सदर आदेशान्वये जिल्हाधिकारी पुणे यांना सदरची याचिका ही जिल्हाधिकारी यांना उददेशून विनंती अर्ज केला आहे असे समजून तसेच पुणे महानगरपालिका यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देऊन उचित निर्णय घेणेबाबत निर्देश दिलेले आहे. तसेच असे नमुद केले आहे की, चौकशी अंती पुणे महानगरपालिका यांनी प्रदान आदेशतील अटी शर्तीचा भंग केला आहे असे निष्पन्न झाल्यास जिल्हाधिकारी पुणे यांनी त्या अनुषंगाने उचित निर्णय घ्यावा तसेच सदर आदेशानुसार कार्यवाही करून अनुपालन अहवाल आदेशाच्या दिनांकापासून 3 महिन्याच्या आत सादर करावा असे मा. उच्च् न्यायालय मुंबई यांनी आदेशामध्ये निर्देश दिलेले आहेत. मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांनी दिनांक 3/5/2019 रोजी दिलेल्या आदेशातील निर्देशानुसार पुणे महानगरपालिकेस नोटीस काढून दिनांक 27/8/2019 व दिनांक 3/9/2019 अन्वये सुनावणी घेणेत आली.

Scanned by CamScanner

सदर सुनावणी दरम्यान पुणे महानगरपालिका यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र. मआ/माव्य/3896 दिनांक 3/9/2019 रोजी या कार्यालयाकडे लेखी म्हणणे सादर केले आहे. तसेच, प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी त्यांचेकडील पत्र क्र. जमीन/कावि/1904/2019 दिनांक 19/9/2019 अन्वये स्थळपाहणी करून वस्तुस्थिती दर्शक चौकशी अहवाल सादर केला असून तो पुढील प्रमाणे आहे.

मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर जि.पुणे येथील स.नं. 6 यासी क्षेत्र 23 हे 04 आर एवढे आहे. सदर मिळकतीचा पंचनामा केला असून त्यांची चर्तुसिमा खालील प्रमाणे आहे.

पुर्वेस –स.नं 9 ते 14 ची हदद
दक्षिणेस – मुंढवा मांजरी रस्ता व स.नं. 7 ची हदद
पश्चिमेस – स.नं. 5 ची हदद
उत्तरेस – नदी

वरील प्रमाणे चर्तुसिमा असून सदर जमीनीपैकी २१ हे ५० आर क्षेत्र पुणे महानगरपालिका यांचे नावे दाखल आहे. तसेच सदर क्षेत्रामध्ये कुंभार व्यवसायिक, ब्ल्यु क्रॉस सो. तर्फे कुत्र्याचे उपचाराकरीता हॉस्पीटल, कडबाकुटी केंद्र, गुरांचे गोठे, नाला, सप्तश्रृंगी माता मंदीर, पी.एम.पी.एम.एल. बसस्थानक, बौध्द विहार, खंडोबा मंदिर, महादेव मंदिर, दोन पत्राशेड,स्वामी समर्थ मंदीर, अंदाजे १० झोपडया व उर्वरित क्षेत्रामध्ये अंतर्गत रस्ते व पड जमीन आहे. सदर प्रमाणे जागेवर वस्तुस्थिती आहे.

मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर जि.पुणे येथील स.नं. 9 ते 14 यासी क्षेत्र 35 हे 53 आर असून सदर मिळकतीस पुणे महानगरपालिका यांचे नाव दाखल आहे. सदर मिळकतीचा पंचनामा केला असून त्यांची चर्तुसिमा खालील प्रमाणे आहे.

पुर्वेस – स.नं. 12
दक्षिणेस – स.नं. 9 ते 14 हिस्सा क्र. 61 ते 70
पश्चिमेस – स.नं.9 ते 14 हिस्सा क्र. 4 ते 53
उत्तरेस – मुळा-मुठा नदी

वरील प्रमाणे चर्तुसिमा असुन सदर जमीनीमध्ये पुणे मनपाचे मुंढवा जॅकवेल ४ गुरांचे गोठे १ मोठे पत्राशेड तसेच जागेच्या मध्यभागी अंतर्गत रस्त्यालगत पुणे मनपाचे मृत प्राण्यांचे इन्सिनेटंर असून सदर इमारत आज रोजी बंद अवस्थेत आहे. तसेच, सदर जमीनीमध्ये विविध प्रकारची छोटी-मोठी झाडे आहेत व उर्वरित जमीन खडकाळ व पड आहे. सदर प्रमाणे जागेवर वस्तुस्थिती आहे.

मा. जिल्हाधिकारी सो पुणे, महसूल शाखा यांचेकडील आदेश क. पीआरएल/१३२८/I पुणे -1, दिनांक 9/11/1983 रोजीच्या आदेशान्वये मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 क्षेत्र 23 हे 04 आर व स.नं. 9 ते 14/2 क्षेत्र 36 हे 42 आर ही जमीन पुणे महानगरपालिका कॅटलशेड करीता प्रदान करणेत आलेली आहे. त्यानुसार त्यांची गावदप्तरी फेरफार क्र. 4200 नुसार नोंद होवून स.नं. 6 व स.नं. 9 ते 14/2/2 मिळकतीच्या 7/12 सदरी पुणे महानगरपालिकेचे नाव दाखल झालेले आहे. पुणे महानगरपालिकेने त्यास प्रदान केलेल्या जमीनीचा गुरांचे गोठयाकरीता अंदाजे 6 हे 49.00 आर जागेवर वापर केलेला दिसून येत आहे. व इतर कारणांसाठी अंदाजे 26 हे 53 आर जागेवर वापर केलेला दिसून येत आहे. असे अहवालात नमूद केले आहे.

Scanned by CamScanner

त्याचप्रमाणे दिनांक 03/09/2019 रोजीचे सुनावणी दरम्यान पुणे महानगरपालिकेतर्फे मालमत्ता व व्यवस्थापन विभागाकडील प्रतिनिधी उपस्थित होते. त्यांनी खालील प्रमाणे म्हणणे सादर केलेले आहे.

मौजे मुंढवा स.नं. 6 व 9 ते 14 येथील 58 हे 57 आर जागा शासनाने सन 1983 मध्ये पुणे महानगरपालिकेस जनावरांचे गोठयाचे स्थलांतरणासाठी कब्जेहक्काची रक्कम भरून पुणे महानगरपालिकेस दिलेली आहे. सदर जागेच्या 7/12 सदरी पुणे महानगरपालिकेची नोंद आहे. तथापि, स.नं.6 मध्ये 22 हे 29 आर व स.नं. 9 ते 14/2 मध्ये 27 हे 87 आर अशा प्रकारे एकूण 50 हे 16 आर क्षेत्राची जमीन शासनाकडून पुणे मनपास मिळालेली आहे. त्यापैकी स.नं. 6 पैकी मालकी हक्काच्या वादातील क्षेत्र 1 हे 25 आर आणि झोपडपटटी क्षेत्र 01 हे 11 आर असे एकूण 02 हे 36 आर क्षेत्र पुणे मनपास वापरासाठी उपलब्ध नाही. मनपाकडे उपलब्ध असलेल्या जागेवर पुणे महानगपालिकेने ले-आउट तयार केला असून त्यामध्ये गुरांच्या गोठयासोबतच अन्य प्रयोजनासाठी जागा निश्चित केलेल्या आहेत. त्याचा तपशील पुढील प्रमाणे.

मुंढावा स.नं. 6 मधील क्षेत्र निश्चितीचा तपशील मोजणी व ताबेपावतीप्रमाणे क्षेत्र 22 हे. 29 आर

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र
1	कुंभार व्यवसायीकांचे स्थलांतर	2 हे. 85 आर
2	ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी	0 हे. 99.33 आर
3	कडबाकुट्टी	0 हे. 19.72 आर
4	रस्ते	4 हे. 30.10 आर
5	पाण्याची टाकी	00 हे 10 आर
6	गोठे	4 हे 02 आर
7	ओपन स्पेस (खुली जागा)	1 हे 93 आर
8	नाला	04 हे 03 आर
9	वादातील क्षेत्र	01 हे 25 आर
10	झोपडपटटी क्षेत्र	01 हे 11 आर
11	शिल्लक क्षेत्र	01 हे 51 आर
	एकुण	8 हे. 34.15 आर

मुंढवा स.नं.9ते 14 मधील क्षेत्र निश्चितीचा तपशील मोजणी व ताबापावतीप्रमाणे क्षेत्र 27 हे 87 आर

क्र	प्रयोजन	क्षेत्र	पैकी जागा वाटप	शिल्लक क्षेत्र
1	गुरांच्या गोठयासाठी	9 हे 67 आर	गोठयांसाठी 00 हे 22.50 आर इन्सिनेटर 00 हे 10आर घनकचरा व्यवस्थापन 2 हे 00 आर	7 हे 35.50
2	तांबट व्यवसायिक	2 हे 18 आर	-	2 हे 18 आर
3	चुनाभटटी	2 हे 00	जॅकवेल पंपिंगसाठी ०० हे 37.33 आर	01 हे 63.33 आर
4	कडबाकुटटी	00 हे 44 आर	-	00 हे 44 आर
5	जनावरांचा दवाखाना	00 हे 46 आर	-	00 हे 46 आर
6	वराहपालन	6 हे 00 आर	-	6 हे 00 आर

Scanned by CamScanner

7	ओपन स्पेस (खुली जागा)	1 हे 62 आर	-	1 हे 62 आर
8	रोडसाठी	5 हे 50 आर	-	5 हे 50 आर
	एकूण	27 हे 87 आर	02 हे 69.83 आर	25 हे 18.83 आर

दिनांक 29/6/1992 रोजी गोठयांसाठी दिलेल्या जमिनीचा वापर सुरू न केल्याने शर्तभंगाची नोटीस देण्यात आली होती. सदर नोटीसीच्या अनुषंगाने दिनांक 5/8/1992 रोजी पुणे मनपाकडून खुलासा सादर करण्यात आलेला आहे.

दिनांक 5/7/1996 रोजी मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून मे. शासनाकडे अहवाल सादर करण्यात आला आहे. सदर अहवालामध्ये मा. लोकलेखा समिती, मुंबई महाराष्ट्र शासन यांचे दिनांक 12/6/1996 च्या बैठकीमध्ये चर्चा झालेनुसार विषयांकित जागा पुणे मनपाकडे ठेवण्याचा निर्णय झाला असल्याचे तसेच सदर लोकलेखा समितीच्या निर्णयाच्या अनुषंगाने उक्त जमिनीची कागदपत्रे सादर करणे व जमिनीचा अकृषिक सारा शासनाकडे अदा करणे या बाबींची पुर्तता पुणे मनपाकडून करणेबाबत नमूद केले होते. मे. शासनाकडे अदा करावयाचे अकृषिक सारा रक्कम पुणे मनपाकडील सर्व मिळकतीची एकत्रितपणे शासनाकडे पुणे मनपाकडून जमा करण्यात येते. दिनांक 5/7/1996 रोजीच्या मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून मे. शासनाकडे सादर करण्यात आलेल्या अहवालानुसार मे. शासनाकडे एकूण सारा रक्कम रू. 21,24,343/- इतकी भरावयाची होती. तदनंतर वाढीव सारा रक्कम रू. 42,48,686/- इतकी शासनाकडून कळविणेत आली. सदर रक्कम पुणे महानगर पालिकेने अर्थसंकल्पात तरतूद करून टप्याटप्याने भरली आहे. तसेच पुणे महानगरपालिकेकडून दिनांक 13/8/2001 रोजी मनपाच्या अन्य प्रयोजनाची म्हणजेच कुंभार व्यवसायिक पुनर्वसन, ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी करीता जागा, वराह पालन यांची माहिती सादर करणेत येवून जमिनीच्या केवळ गोठे वापराची अट शिथिल करणेबाबत विनंती करण्यात आली. पुणे मनपाच्या दिनांक 13/8/2001 च्या सादर केलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने मा. अवर सचिव, महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या पत्रान्वये दिनांक 18/9/2001 रोजी माहितीसह उपस्थित राहणेबाबत कळविण्यात आले. त्यानुसार दिनांक 17/9/2001रोजी मा. उप सचिव महाराष्ट्र शासन यांना पत्र देवून पुणे मनपाच्या अन्य प्रयोजनासाठी मंजूरी मिळणेबाबत विनंती करण्यात आली आहे. पुणे मनपाच्या दिनांक 13/8/2001 च्या विनंतीच्या अनुषंगाने मा. जिल्हाधिकारी यांनी पत्र क्र. पमल/सीआर/25/2002 दिनांक 20/5/2002 अन्वये अहवाल मे. शासनाकडे आदेश होणेकामी सादर केला आहे. सदर प्रकरणी गोठयांसह अन्य विविध प्रयोजनासाठी शासनाची मान्यता मिळणेकामी सन 2003 पासून सन 2013 पर्यंत मा. जिल्हाधिकारी पुणे व मे. महाराष्ट्र शासन यांचेकडे सातत्याने पुणे मनपाकडून विनंती करण्यात आली असून मा. जिल्हाधिकारी यांच्या दिनांक 20/5/2002 रोजीच्या अहवालावर मा. शासनाचे आदेश होणेबाबत मा. अवर सचिव महसूल व वन विभाग यांचेकडे पुन:श्च दिनांक 15/10/2013 रोजी कळविण्यात आले आहे. तदनंतर सातत्याने पुणे मनपाकडून मा. जिल्हाधिकारी पुणे व मा. अवर सचिव, महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांचेकडे पत्रव्यवहार करून उक्त जमिनीची गोठयांसाठीची अट शिथील करून अन्य प्रयोजनासाठी शासनाची मान्यता मिळणेकामी विनंती केलेली आहे. दिनांक 01/04/2017 रोजीच्या मा. जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या पत्राच्या अनुषंगाने अभिप्राय सादर करणेबाबत कळविणेत आले होते. त्यानुसार दिनांक 6/4/2017 रोजी पुणे महानगरपालिकेच्या जागा वापराच्या तपशिलासह सविस्तर अहवाल सादर करणेत येवून गुरांचे गोठयासाठीच म्हणून वापर करणेची अट शिथील करून या जागेचा वापर गुरांच्या गोठयासाह अन्य सार्वजनिक प्रयोजनासाठी करणेस पुणे महानगरपालिकेस मान्यता मिळणे आवश्यक असून सदर जागा पुणे मनपाकडून काढून घेवून नये अशी विनंती सातत्याने करण्यात आलेली आहे. अंतिमत: दिनांक 27/9/2018 रोजी मा. जिल्हाधिकारी पुणे यांचेकडून याच आशयाचा प्रस्ताव

Scanned by CamScanner

वरिष्ठ स्तरावर देण्यात आलेला आहे.मौजे मुंढवा येथील स.नं. 6 व 9 ते 14/2 सदरी अनुक्रमे 23 हे 04 आर व 35 हे 53 आर इतके क्षेत्र असलेली जमीन पुणे मनपाच्या प्रत्यक्ष ताब्यात अनुक्रमे स.नं. 6 मध्ये 19 हे 23 आर व स.नं. 9 ते 14/2 मध्ये 27 हे 87 आर याप्रमाणे एकूण 47 हे 01 आर इतकेच क्षेत्र वापरास उपलब्ध आहे. या जागेवर पुणे शहरातील गोठयांचे स्थलांतर करणेची व्यापक मोहिम पुणे महानगरपालिका स्तरावरून सुरू आहे. पुणे शहराची वाढणारी लोकसंख्या, वाढता विस्तार व सार्वजनिक सुविधांसाठी जागेची वाढती गरज या बाबी विचारात घेता सदयास्थितील पुणे मनपाच्या ताब्यातील क्षेत्र पुणे मनपास अपुरे पडत आहे.

पुणे महानगरपालिकेच्या मुख्य सभेच्या मान्यतेनुसार केलेल्या स.नं. 6 च्या ले-आऊट मध्ये पुणे महानगरपालिकेचे कुंभार व्यवसायिक (क्षेत्र 2 हे 85 आर) ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी (01 हे 00 आर) पाण्याची टाकी (क्षेत्र 10 आर) व कडबा कुटटी (क्षेत्र 1 आर) असे एकूण 3 हे 96 आर क्षेत्र गोठयाच्या व्यतिरिक्त प्रयोजनासाठी उपयोगात आणले आहे. ले-आऊटच्या अनुषंगाने रस्ते (क्षेत्र 4 हे 30 आर) व ओपन स्पेस नाला (क्षेत्र 4 हे 3 आर) मालकी हक्काच्या वादातील (क्षेत्र 1 हे 25 आर) झोपडपटटीने अतिक्रमीत क्षेत्र 01 हे 11 आर असे एकूण 6 हे 39 आर क्षेत्र गोठयांसाठी उपयोगात आणता येत नाही. तसेच, पुणे महानगरपालिकेच्या मा. मुख्य सभेच्या मान्यतेनुसार केलेल्या स.नं. 9 ते 14/2 च्या ले-आउटच्या मध्ये गोठयाव्यतिरिक्तच्या अन्य प्रयोजनासाठी तांबट व्यवसायिक क्षेत्र 2 हे 18 आर चुनाभटटी क्षेत्र 02 हे 00 आर कडबाबुटी क्षेत्र 00 हे 44 आर, जनावरांचा दवाखाना क्षेत्र 00 हे 46 आर, वराह पालन क्षेत्र 06 हे 00 आर असे एकूण 11 हे 08 आर क्षेत्र निश्चित केले असले तरी मा. शासनाची परवानगी प्राप्त न झाल्यामुळे या जागा सदर कारणासाठी पुणे महानगरपालिकेने उपयोगात आणलेल्या नाहीत. तथापि, या ठिकाणी नागरी सुविधांची गरज लक्षात घेवून इंन्सिनेरेटर क्षेत्र 00 हे 10 आर व बायोगॅस क्षेत्र 02 हे 00 आर ,जॅकवेल पंपिंग क्षेत्र 00 हे 37.33 आर असे एकूण 02 हे 47.33 आर इतके क्षेत्र अन्य प्रयोजनासाठी उपयोगात आणले आहे. त्यापैकी इन्सिनेरेटर बाबत न्यायालयिन बाब प्रलबित असल्यामुळे इन्सिनेरेटर वापर बंद आहे. त्याचप्रमाणे ले-आउटआवश्यतेनुसार ओपन स्पेस क्षेत्र 1 हे 62 आर व रस्त्यासाठी क्षेत्र 5 हे 50 आर असे एकूण 7 हे 12 आर क्षेत्र सार्वजनिक सुविधेच्या अनुषंगाने रिकामे ठेवले आहे. सबब पुणे मनपास दिलेल्या जगेचा वापर गोठयासाठीच करावयाचा या शर्तीच्या अनुषंगाने पुणे महानगरपालिकेने स.नं. 6 व 9ते 14 येथील एकूण 58 हे 57 आर क्षेत्रापैकी पुणे महानगरपालिकेस प्रत्यक्ष प्राप्त झालेल्या एकूण 50 हे 16 आर जागेपैकी सर्वाधिक क्षेत्र हे गुरांचे गोठे व्यवसाय धारकांसाठीच वापरात आणले आहे. श्री. निलेश गौड यांचेमार्फत दाखल मा. उच्च न्यायालयामधील जनहित याचिकेची प्रत पुणे महानरपालिकेस प्राप्त झाल्याचे दिसून येत नाही. त्यामुळे सदर जनहित याचिके प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयामध्ये पुणे महानगरपालिकेस म्हणणे सादर करता आलेले नाही. दिनांक 27/8/2019 सुनावणीचे वेळी देखील याचिकेची प्रत उपलब्ध झालेली नाही. याचिकेची प्रत मा. उच्च न्यायालयामधून उपलब्ध करून घेण्यात येत आहे. याचिकेची प्रत उपलब्ध झाल्यानंतर याचिकेतधील मुदेनिहाय माहिती सादर करता येणे शक्य होईल. त्यामुळे मुददेनिहाय माहिती देणेसाठी पुणे महानगरपालिकेस दोन महिन्याची मुदत मिळणेबाबत नमूद केले आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी सादर केलेला अहवाल, पुणे महानगरपालिका यांनी सादर केलेले लेखी म्हणणे तसेच या कार्यालयाकडील उपलब्ध नस्ती यांचे अवलोकन केले असता, पुढील प्रमाणे वस्तुस्थिती दिसून येते.

➢ मौजे मुंढवा ता. पुणेशहर येथील जमीन स.नं. 6 व 9 ते 14/2 क्षेत्र अनुक्रमे 23 हे. 04 आर व 36 हे. 42 आर या जमिनीचा मा. विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेकडील पत्र क्र.Rev/II/LND/U/1176, दिनांक 3/10/1983 चे अनुषंगाने या कार्यालयाकडील आदेश दिनांक

Scanned by CamScanner

पुणे महानगरपालिकेला गुरांचे गोठयांकरीता (कॅटल शेड) 9/11/1983 व दिनांक 3/1/1984 अन्वये पुणे महानगरपालिकेला गुरांचे गोठयांकरीता (कॅटल शेड) विशिष्ट अटी / शर्तीवर आगाऊ ताबा देणेचा आदेश निर्गत करणेत आला आहे.

- ➢ तद्नंतर शासनाकडील ज्ञापन क्र. 3483/42436-सीआर 2136/2/5, दिनांक 4/7/1985 अन्वये वरील जमीन प्रदानास शासनाने कब्जेहक्काची किंमत रूपये 14,64,250/- इतकी रक्कम व त्यावरील 8% दराने व्याज घेणेचे व अन्य विशिष्ट शर्ती व अटींवर मंजुरी दिलेली आहे. त्यानुसार पुणे मनपाकडून व्याजाची रक्कम व कब्जेहक्काची रक्कम वसूल करणेत आलेली आहे.
- ➢ पुणे मनपास गुरांच्या गोठयाकरीता प्रदान करणेत आलेल्या उक्त जागेत शहरातील गोठे धारकांनी स्थलांतरीत होणेस नकार दिलेने व त्यामुळे जागेचा वापर सुरु न केलेने पुणे महानगरपालिकेस शर्तभंगाखाली कारणे दाखवा नोटीस बजविणेत येवून, तद्नंतर सदर जागा पुणे मनपाकडून काढून घेणेबाबतचा प्रस्ताव इकडील पत्र क्र.पमल/1392/1989, दिनांक 31/12/1993 अन्वये शासनास सादर करणेत आला होता.
- ➢ त्यानुसार शासनाकडील दिनांक 5/7/1996 रोजीचे पत्रान्वये सदर जमीन मनपास ज्या कारणास्तव दिलेली आहे त्या कारणास्तव वापर करावयाचा नसलेस, **सदर जागेचा वापर अन्य कारणास्तव मनपाकडे राहु द्यावयाची अगर कसे याबाबत प्रस्ताव सादर करणेस कळविणेत आले होते.** तद्नुसार विषयांकीत जमिनीची अन्य सार्वजनिक प्रयोजनासाठी पुणे मनपास आवश्यकता आहे अगर कसे? याबाबत या कार्यालयाकडून विचारणा केली असता, अतिरीक्त आयुक्त, पुणे महानगरपालिका यांनी त्यांचेकडील क्र.एलईओ/2789, दिनांक 13/8/2001 अन्वये या कार्यालयास अहवाल सादर केला होता. तदनुसार या कार्यालयाकडून पत्र क्र. पमल/सीआर/25/2002 दिनांक 20/5/2002 अन्वये आपलेकडे अहवाल सादर करणेत आला होता.
- ➢ **उक्त नमुद केलेनुसार पुणे मनपास विषयांकीत जागेची अन्य प्रयोजनासाठी आवश्यकता असलेने, त्याबाबत शासन स्तरावर योग्यते आदेश होणेकामी या कार्यालयाकडून क्र.पमल/सीआर/25/**2002, **दिनांक** 20/5/2002 **अन्वये अहवाल सादर करणेत आला आहे. तद्नंतर या कार्यालयाकडून पत्र क्र.पमल/कावि/**1203/2013, **दिनांक** 15/10/2013 **अन्वये दिनांक** 20/5/2002 **रोजी सादर केलेल्या अहवालाचा संदर्भ व अहवालाची प्रत सोबत जोडून आपणास अहवाल सादर करणेत आला आहे. तद्नंतर या कार्यालयाकडील पत्र क्र. पमल/कावि/1203/**2013 **दि.** 15/10/2013,**पमल/कावि/**437/2017 **दि.** 17/04/2017 **व क्र.पमल/कावि/**1633/2017 **दि.** 16/11/2017 **अन्वये वेळोवेळी अहवाल सादर करणेत आले आहेत. तसेच क्र. पमल/कावि/**1003/2018 **दि.** 23/07/2018 **व क्र. पमल/कावि/**1540/2018 **दि.** 12/10/2018 **अन्वये मा. विभागीय आयुक्त पुणे यांचे मार्फत अहवाल सादर करणेत आलेले आहेत.**
- ➢ यानुसार पुणे मनपास ज्या प्रयोजनासाठी विषयांकीत जागा मंजुर केली होती त्या प्रयोजनाव्यतीरीक्त अन्य प्रयोजनासाठी जागेचा वापर करणेस परवानगी मिळणेबाबचा प्रस्ताव आजरोजी निर्णयास्तव शासन स्तरावर प्रलंबित आहेत.

त्याचप्रमाणे कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे यांनी दिनांक 13/10/2015 रोजीचे पत्रान्वये मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील स.नं. 9 ते 14 मधील जमीन **शासकीय कार्यालयांच्या इमारती बांधण्यासाठी (नवीन प्रशासकीय इमारत)** सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेची विनंती केली आहे. **तद्नुसार पुणे महानगरपालिकेकडून स.नं. 9 ते 14/2**

Scanned by CamScanner

मधील 35 हे 53 आर जागा काढून घेवून, सदर जागा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेकामी प्रस्ताव मा.विभागीय आयुक्त, पुणे विभाग, पुणे यांचेकडे या कार्यालयाकडील पत्र क्र. पमल/कावि/१२६४/२०१५ दि. ०६/११/२०१५ अन्वये आपलेकडे सादर करणेकामी पाठविणेत आला आहे.

- तसेच **प्रादेशिक अधिकारी क्र. 2, मऔविम, पुणे** यांनी या कार्यालयात पत्र सादर करून विषयांकीत जागा आयटी पार्क करीता उपलब्ध करून घेण्यास हरकत नसलेचे या कार्यालयास कळविलेनुसार **महाराष्ट्र औद्योगीक विकास महामंडळ यांना देखील विषयांकीत जागा आयटी पार्क साठी देणेबाबतचा अहवाल क्र.पमल/कावि/300/2016, दि.4/4/2016, व क्र.पमल/कावि/746/2016 दि. 9/9/2016 अन्वये सादर करणेत आला आहे.**
- **तदनंतर या कार्यालयाकडील दिनांक 16/11/2017 अन्वये आपणास अहवाल सादर करून "स. नं. 9 ते 14/2 मध्ये पुणे मनपाने प्रस्तावित केलेल्या प्रयोजनांकरीता काही जागेचा वापर करणेस शासन स्तरावरुन परवानगी देणेत येऊन, स. नं. 9 ते 14 मधील महानगरपालिकेस प्रदान केलेले काही क्षेत्र त्यांचेकडुन काढुन घेऊन सदर जागा पुणे शहरातील शासकीय कार्यालयाचे इमारतीकरीता व शासकीय निवासस्थानांकरीता तसेच महाराष्ट्र राज्य औद्योगिक महामंडळ (MIDC) यांना देणेबाबत पुढील आदेश होणेकामी विनंती केली आहे."**

पुणे मनपास विषयांकीत जागेची अन्य प्रयोजनासाठी आवश्यकता असलेने, त्याबाबत शासनस्तरावर योग्यते आदेश होणेकामी यापूर्वी या कार्यालयाकडून क्र.पमल/सीआर/25/2002, दिनांक 20/5/2002 अन्वये स.नं. 6 व 9 ते 14/2 मधील पुणे मनापाचे वापरात असलेल्या प्रयोजन निहाय जागेचा तपशिल व प्रस्तावित प्रयोजनांसाठी आवश्यक असलेल्या जागेचा तपशिल पुढीलप्रमाणे सादर करणेत आला होता.

<u>स.नं. 6 मधील एकुण 23 हे. 04 आर पैकी पुणे मनपाच्या वापरात असलेले क्षेत्र.</u>
<u>(ताबेपावती व मोजणीनुसार 22 हे. 29 आर)</u>

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	कुंभार व्यवसायीकांचे स्थलांतर	2 हे. 85 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
2	ब्ल्यु क्रॉस सोसायटी	0 हे. 99.33 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
3	कडबाकुट्टी	0 हे. 19.72 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
4	रस्ते	4 हे. 30.10 आर	-
	एकुण	**8 हे. 34.15 आर**	

<u>स.नं. 6 मधील ताबा पावती व मोजणीनुसार एकुण 22 हे. 29 आर पैकी वर नमुद 8 हे. 34.15 आर क्षेत्र वजा जाता उर्वरीत क्षेत्रात प्रस्तावित केलेली प्रयोजने.</u>

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	गुरांचे गोठे	4 हे. 02.30 आर	मंजुर प्रयोजन
2	गुरांचे गोठे (वादातील क्षेत्र)	1 हे. 25.30 आर	मंजुर प्रयोजन

Scanned by CamScanner

3	गुरांचे गोठे (स्लम खालील क्षेत्र)	1 हे. 11.41 आर	मंजुर प्रयोजन
4	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ	1 हे. 11.05 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
5	महानगरपालिकेची शाळा	0 हे. 23 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
6	अग्निशामक केंद्र	0 हे. 25 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
7	खुली जागा	1 हे. 93.04 आर	-
8	नाला	4 हे. 03 आर	-
	एकुण	**13 हे. 94.10 आर**	

स.नं. 9 ते 14/2 मधील एकुण 35 हे. 53 आर पैकी पुणे मनपाच्या वापरात असलेले क्षेत्र (ताबेपावती व मोजणीनुसार 27 हे. 87 आर)

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	वराह पालन	6 हे. 00 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
2	खुली जागा	1 हे.62 आर	-
3	रस्ते	5 हे.50 आर	-
	एकुण	**13 हे. 12 आर**	

स.नं. 9 ते 14/2 मधील ताबा पावती व मोजणीनुसार एकुण 27 हे. 87 आर पैकी वर नमुद 13 हे. 12 आर क्षेत्र वजा जाता उर्वरीत क्षेत्रात प्रस्तावित केलेली प्रयोजने.

अ.क्र.	प्रयोजन	क्षेत्र	शेरा
1	गुरांचे गोठे	9 हे. 67 आर	मंजुर प्रयोजन
2	तांबट व्यवसायीकांचे पुनर्वसन	2 हे. 18 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
3	चुनाभट्टी पुनर्वसन	2 हे. 00 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
4	कडबाकुट्टी	0 हे. 44 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
5	जनावरांचे हॉस्पिटल	0 हे. 46 आर	मंजुर प्रयोजना व्यतीरीक्त प्रयोजन.
	एकुण	**14 हे. 75 आर**	

प्रस्तुत प्रकरणी वर नमुद केलेप्रमाणे वस्तुस्थिती असून, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई यांनी जनहित याचीका क्र.१८९/२०१५ मध्ये दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजी पारीत केलेल्या आदेशात, वादी यांनी दाखल केलेली याचीका ही जिल्हाधिकारी पुणे यांना उद्देशुन विनंती अर्ज केला आहे असे समजून तसेच पुणे मनपा यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देऊन जिल्हाधिकारी यांनी उचीत निर्णय घ्यावा असे आदेश पारीत केले आहेत. तद्नुसार या कार्यालयाकडून पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना त्यांचे म्हणणे मांडणेची संधी देणेत आली असून, त्यांनी त्यांचे लेखी म्हणणे दाखल केलेले आहे. तसेच प्रकरणी उपविभागीय अधिकारी पुणे यांचेकडून दावा मिळकतीच्या सद्यस्थितीबाबतचा अहवाल सादर करणेस कळविलेनुसार, उपविभागीय अधिकारी पुणे यांनी त्यांचेकडील अहवाल सादर केलेला आहे.

तसेच मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांनी दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजीच्या आदेशान्वये पुणे महानगरपालिका,पुणे यांचेकडील म्हणणे घेवून जिल्हाधिकारी पुणे यांनी योग्य ते आदेश पारीत करणेबाबत निर्देश

Scanned by CamScanner

दिले आहेत. तथापी विषयांकीत मिळकत शासनाने पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना प्रदान केलेली असून, पुणे मनपा यांनी केलेल्या शर्तभंगाबाबत तसेच मंजुर प्रयोजनांव्यतीरीक्त इतर प्रयोजनांकरीता परवानगी मिळणेबाबत पुणे मनपा यांनी केलेल्या विनंतीनुसार योग्य ते आदेश होणेकामी या कार्यालयाकडून अलहीदा आपणाकडे अहवाल सादर करणेत आलेले आहेत. त्याचप्रमाणे पुणे मनपा कडून विषयांकीत जमीन काढून घेवून, सदर जागेवर नवीन प्रशासकीय इमारत बांधण्यासाठी सदर जागा सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे वर्ग करणेबाबत तसेच सदर जागेवर आयटी पार्क करणेकरीता सदर जागा महाराष्ट्र औद्योगीक विकास महामंडळ यांचेकडे वर्ग करणेबाबत असे वेगवेगळे प्रस्ताव देखील आपलेकडे सादर करणेत आले असून, त्याबाबत आपलेकडून अद्यापी कोणतेही आदेश प्राप्त झालेले नाहीत. त्यामुळे प्रकरणी अंतीम निर्णय शासनस्तरावर होणे आवश्यक आहे.

सबब मौजे मुंढवा ता.पुणेशहर येथील जमीन स.नं. ६ व ९ ते १४/२ मधील पुणे मनपास प्रदान केलेल्या जमिनीबाबत वर नमुद केलेप्रमाणे यापुर्वी आपलेकडे सादर करणेत आलेल्या अहवालांचे अनुषंगाने तसेच मा.उच्च न्यायालय मुंबई यांचेकडील दिनांक ०३/०५/२०१९ रोजीचे आदेशाचे अनुषंगाने आपलेकडून पुढील योग्य ते आदेश होणेकामी सदर अहवाल पुढील आवश्यक त्या कार्यवाहीस्तव सविनय सादर करणेत येत आहे.

आपली विश्वासू.

(डॉ.जयश्री कटारे)
निवासी उपजिल्हाधिकारी
जिल्हाधिकारी कार्यालय पुणे

मा.जिल्हाधिकारी सो.
यांचे मान्यतेने

१. प्रत:- मा. सरकारी अभियोक्ता, उच्च न्यायालय मुंबई, यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
२. मा.आयुक्त, पुणे महानगरपालिका पुणे, यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
३. श्री. निलेश शैलेश गौड, रा. स.नं.94,सर्वोदय कॉलनी मुंढवा, पुणे 36 यांना माहितीसाठी रवाना.

Scanned by CamScanner

Annexure-6

Photographs of Waste Segregation and RDF Plants

Waste Seggregation Plant

Residential Projects in the close vicinity

Residential Projects in the close vicinity

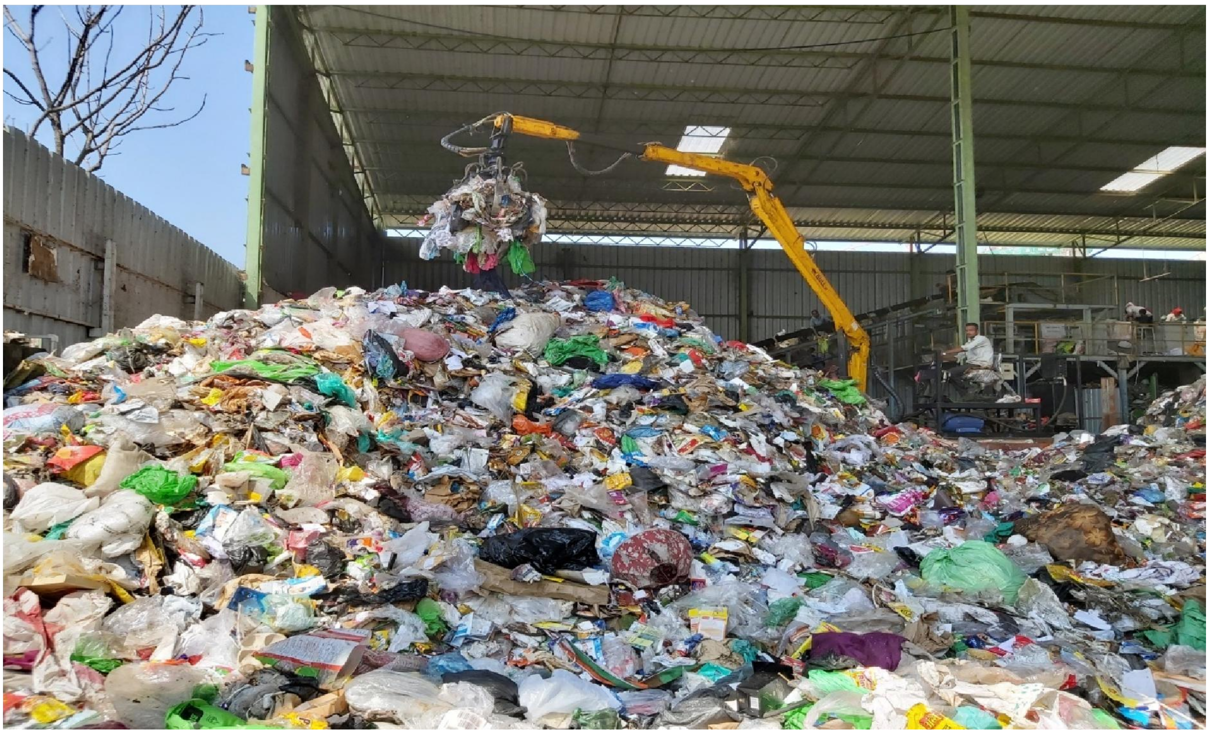

Waste segregation Plant

RDF Plant under installation

HA15IP